

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inserati petič vrst a Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni javek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65. podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101

Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Rezultati sofijskega sestanka:

Jugoslovensko-bolgarski odnošaji v atmosferi vzajemnega zaupanja Ureditev gospodarskih vprašanj — Optimistične izjave Jevtića in Mušanova — Povratek Jevtića v Beograd

Sofija, 9. maja. Poset jugoslovenskega zunanjega ministra g. Bogoljuba Jevtića v Sofiji se je spremenil v veliko in iskreno manifestacijo bratskega sodelovanja obeh južnoslovenskih držav. Razgovori, ki jih je imel z bolgarskim ministrskim predsednikom Mušanovom, ponovni sprejem na bolgarskem dvoru in še posebej izjave, ki sta jih dala oba državnik, pričajo, da se odnosi med obema državama razvijajo v smeri k popolnemu političnemu sporazumu, ki naj se ustvari na trdnih gospodarskih bazah, o katerih se baš sedaj vršijo vsestranska pogajanja v Beogradu.

Med Bolgarijo in Jugoslavijo je 26. sklenjen sporazum o železniških tarifah. Kakor sta napovedala oba državnik, bodo v kratkem podpisani tudi novi trgovinski sporazum, veterinarska konvencija med obema državama, konvencija o poenostavitvi postopka pri izdajanju potnih listov in ustanovljena bo komisija z nalogo, da prouči razvoj prometnih zvez med obema državama in priporočila k njihovi izboljšavi. Paralelno k temu pa so Jevtićevi razgovori v Sofiji rodili še velik političen sklep, da se bodo namreč vsa vprašanja, ki bi se pojavila v odnosih med obema državama, reševala v duhu vzajemnega sodelovanja, ki naj okrepi prijateljstvo obeh narodov.

Včerajšnji dogodki so se po kratkem Jevtićevem posetu pri metropolitu Stefanu pričeli s konferenco obeh državnikov v zunanjem ministrstvu. V začetku so prisostvovali tudi poslaniki dr. Cincar-Marković in Kjuševanov, načelnik političnega oddelka jugoslovenskega zunanjega ministrstva Martinac, pomočnik bolgarskega zunanjega ministra Radev in ravnatelj političnega oddelka Pavlov.

Po konferenci, ki je trajala cele tri ure, je bil jugoslovanski zunanji minister na dvoru, kjer sta ga bolgarska suverena pridržala na kosilu. Popoldne sta se Jevtić in Mušanov udeležila čajanke, ki jo je priredil poslanik dr. Cincar-Marković, in sta dala bolgarskim novinarjem dve važni izjavi. Zvečer je jugoslovanski zunanji minister s svojim spremstvom po izredno prirčnem slovesu zapustil Sofijo.

Nj. Veličanstvi bosta sami določili datum poseta. Bržkone pa prispe Nj. Vel. kralj Aleksander v Sofijo meseca junija ali septembra.

Jevtićev povratek v Beograd

Sofija, 9. maja. AA. Minister g. Jevtić je s svojim spremstvom, snoči ob 20.05 z brzim vlakom odpotoval iz Sofije v Beograd. Slovo na postaji je bilo zelo prirčno in prijateljsko. Na postaji so se zbrali ministrski predsednik Mušanov z vsemi ministri, zastopnika kralja Borisa svetnik Grujev in adjutant kralja polkovnik Pavev, šef dvorne pisarne Drndanov, predsednik sobranja Malinov, sofijski metropolit Stefan, šef generalnega štaba general Bakardžijev, komandant sofijske garnizije general Stolarov, ravnatelj bolgarskih železnice Boškov, in veliko število drugih oseb tako iz vrst parlamenta, člani diplomatskega zbora, zastopniki bolgarske in tuje tiska, člani poslaništva kraljevine Jugoslavije v Sofiji, jugoslovanski vojaški ataše polkovnik Petković, člani jugoslovenske kolonije v Sofiji na čelu s predsednikom kolonije Niko Krstićem.

Z ministrom so odpotovali do obmejne postaje Dragoman predsednik bolgarske vlade Mušanov, bolgarski poslanik v Beogradu Kjuševanov, naš poslanik v Sofiji Cincar-Marković in ataše za tisk na jugoslovenskem poslaništvu Pavel Jevtić.

Pred odhodom vlaka je sofijski metropolit Stefan blagoslovil in poljubil ministra Jevtića in predsednika bolgarske vlade Mušanova ter jima želel srečno pot in mnogo uspeha pri delu za bodočnost.

Tudi vsi drugi prisotni so se prirčno poslovili od jugoslovenskega zunanjega ministra.

Z ministrom Jevtićem so odpotovali iz Sofije tudi jugoslovanski novinarji.

Beograd, 9. maja. Zunanji minister Jevtić se je po dvodnevnem bivanju v Sofiji ob 6.30 vrnil v Beograd. Na postaji so ga sprejeli njegov namestnik poljedelski minister dr. Dragutin Kojić, češkoslovaški poslanik Wellner, osebe bolgarskega poslaništva in višji uradniki našega zunanjega ministrstva.

Naš zunanji minister bo danes popoldne sprejel novinarje in jim dal posebno izjavo o rezultatih svojih razgovorov v Sofiji.

Pogajanja v Beogradu

Beograd, 9. maja. AA. Bolgarska in jugoslovenska delegacija sta imeli včeraj svojo prvo plenarno sejo v dvorani ministrstva za trgovino in industrijo. Pred sejo je sprejel bolgarsko delegacijo trgovinski minister g. Demetrović.

Na plenarni seji je bolgarsko delegacijo pozdravil predsednik jugoslovenske delegacije Milivoj Pilja, načelnik ministrstva za trgovino in industrijo. Na njegov pozdrav je odgovoril predsednik bolgarske delegacije dr. Dečko Karadžov. Oba predsednika sta izrazila željo, naj bi se čim prej dosegel smoter, ki bo zadovoljil obe stranki, s čimer bi bilo konec dolgoletnega nepogodbena stanja med obema državama in bi se odprla vrata tesnim medsebojnim gospodarskim odnosom.

Nato so takoj prešli na dnevni red in so izvolili skupne odbore za posamezne partijske pogodbe. Odbori so se precej konstituirali in začeli razpravljati.

Sporazum v obmejnem prometu z Albanijo

Beograd, 9. maja. AA. Včeraj so zastopniki kraljevine Jugoslavije in kraljevine Albanije podpisali protokol o izvajanju sporazuma o obmejnem prometu.

Protokol ureja podrobnosti o izkoriščanju dovoljznosti posestev ob meji, o prihajanju obmejne prebivalstva s svojimi pridelki na tržišča sosedne države, o paši, o zdravniški praksi in o drugih vprašanjih v zvezi z obmejnem prometom.

V imenu kraljevine Albanije so protokol podpisali tujakšnji albanski poslanik Rauf Fizo in pomočnik ministra za zunanje zadeve Berati, v imenu kraljevine Jugoslavije pa pomočnik ministra za zunanje zadeve dr. Božidar Purić, šef balkanskega oddelka v zunanjem ministrstvu dr. Ivan Subotić in načelnik ministrstva za trgovino in industrijo Milivoj Pilja.

Protokol stopi v veljavo, čim ga obe vladi potrdita. Danes priredi pomočnik zunanjega ministra dr. Božidar Purić albanski delegaciji uradno kosilo.

Grško-turško prijateljstvo

Uspešni razgovori generala Kondilisa s turškimi državniki

Ankara, 9. maja. AA. Anatolska agencija poroča: Po razgovorih generala Kondilisa v Ankari so izdali tole uradno poročilo:

Grški vojni minister general Kondilis je prišel v Ankaru v spremstvu šefa generalnega štaba generala Kaniotisa, da prijateljsko obišče turško vlado in da se s turškimi državniki razgovarja o vprašanjih, ki zadevajo Turčijo in Grčijo in druge balkanske države. Generala Kondilisa in generala Kaniotisa je sprejel predsednik turške republike Gazi Mustafa Kemal. Razgovarjala pa sta se tudi s predsednikom turške vlade Izmetom pašo, z zunanjim ministrom Tevdiom Rušidijem Bejem, z vojnimi ministrom in s šefom generalnega štaba.

Vsi ti razgovori so se vršili v zelo prirčnem razpoloženju. Med razgovori so ugotovili, da Turčija in Grčija popolnoma soglašata glede velikega pomena prijateljskega pakta, ki daje poročstvo za nedotakljivost njunih mej. Zato sta obe državi sklenili, da tudi v prihodnje ostaneta v tesnih prijateljskih stikih, ker sta prepričani bolj kakor kdaj prej, da bo to prijateljstvo obrodilo najboljše sadove glede ohranitve miru.

Ugotovili so tudi, da ostaneta Grčija in Turčija zvesto privrženi balkanskemu paktu. Od tega pričakujeta najboljše sadove. Obisk generala Kondilisa in njegovih sodelavcev je omogočil prirčne manifestacije in neposredne stike med vodilnimi osebnostmi obeh držav, kakor tudi manifestacije prirčnega tovarništva s turškimi oficirji.

V turških političnih krogih je pot generala Kondilisa, njegovo bivanje in razgovori, ki jih je imel, zapustili najboljše vtise.

Ankara, 9. maja. AA. Anatolska agencija poroča: Grški vojni minister general Kondilis je snoči ob 19. uri s svojim spremstvom odpotoval iz Ankare. Od generala Kondilisa so se na postaji poslovili predsednik turške vlade Izmet paša s člani vlade in diplomatskega zbora.

Madžarska

revizionistična politika

Gömbös ponavlja nemogoče zahteve madžarskih revizionistov — Tudi Mussolini proti sedanjemu stanju v Podunavju

Budimpešta, 9. maja. Ministrski predsednik general Gömbös je podal snoči v parlamentu daljši eksponat o madžarski zunanji politiki, ki je izzval zaradi svojega hudo revizionističnega značaja v vseh političnih krogih pravo senzacijo. Gömbös je med drugim dejal:

V službi revizionističnih idej si moramo v Podunavju spet priboriti one meje, ki nam bodo omogočile gospodarsko in kulturno blagostanje. V tem pogledu nam bo prijateljstvo z Italijo v največjo pomoč. Rim je popolnoma razumel madžarske težnje. V svoji genijalnosti je Mussolini spoznal, da v Podunavju ni mogoča nikakršna rešitev politične, gospodarske in kulturne krize razen one, za katero se zavzemajo Madžari.

Tudi madžarsko-avstrijsko prijateljstvo je povsem naraven plod našega sosedstva in vzajemne politike. V spor med Avstrijo

in Nemčijo se madžarska vlada ne bo vmešavala. V nobenem primeru pa ne želimo podpirati političnih tendenc tujih držav glede tega vprašanja. Mi se moramo zavdati, da živi v naši sosedščini narod, ki šteje 70 milijonov ljudi, ki bo vedno odločilno vplival na ureditev razmer v Podunavju.

Tudi z drugimi državami si je Madžarska ustvarila prijateljske stike. Kar pa se tiče razmerja napram Mali antanti, ga Madžarska nikoli ne bo presegla zgolj le z gospodarskega vidika. Tiranski mej ni so določili politiki in zgodovinarji, marveč častniki.

Gömbös je govoril o notranjepolitičnih vprašanjih. Glede novega volilnega zakona je izjavil, da se zavzema za tajno glasovanje. Vsekakor pa je treba to vprašanje, ki je na Madžarskem že nekaj let aktualno, rešiti z zakonom po pravni poti.

Poljski zunanji minister na potu v Bukarešto

Varšava, 9. maja. Poljski zunanji minister polkovnik Beck se je davi s svojim spremstvom odpeljal v Bukarešto. Poleg drugih ga spremljata šef kabineta Tepicky in njegov osebni tajnik Friderich. Na postaji so se poslovili od poljskega zunanjega ministra njegovi politični prijatelji in uradniiki zunanjega ministrstva.

Bukarešta, 9. maja. AA. Rador poroča: Poljski zunanji minister Beck prispe v Bukarešto danes ob 17. uri. Po prihodu se sestane z zunanjim ministrom Titulescom. Zvečer priredi Titulescu banket v čast poljskega zunanjega ministra, po banketu sledi velika recepcija.

10. maja, na dan rumunskega nacionalnega praznika prisostvuje poljski minister vojaški paradi. Nato se udeleži kosila na dvoru. Popoldne položi minister Beck venec na grob rumunskega neznanega junaka. Tekom dneva obišče tudi predsednika rumunske vlade Tatarescu, zvečer pa bo v poljskem poslaništvu svečan banket. Poljski zunanji minister odpotuje iz Bukarešte v petek dopoldne.

Razorožitvena pogajanja v Parizu

Pariz, 9. maja. Predsednik razorožitvene konference Henderson je prisel danes v Pariz. Dopoldne je imel daljši razgovor z zunanjim ministrom Barthoujem.

Popoldne se Henderson sestane s podpredsednikom razorožitvene konference Politisom, z japonskim poslanikom Satom, z odpravnikom sovjetskega poslaništva Rosenbergom in češkoslovaškim poslanikom Osuskim. V petek se Henderson vrne v London.

V zvezi s prihodom predsednika razorožitvene konference v Pariz so objavili listi zanimiva poročila. Med drugim pravi »Figaro«, da bo Anglija opustila svojo akcijo za zblizanje - Francijo in Nemčijo in se omejevala na rezultate, ki jih bo dosegel v tem pogledu glavni odbor razorožitve-

ne konference. Tudi »Oeuvre« sodi, da je sedaj nastal za Anglijo zelo delikaten položaj.

Iz državne službe

Beograd, 9. maja. Zunanji obožnega sodišča v Ljubljani dr. Gašpar Stojković je bil imenovan za apelacijskega sodnika v Ljubljani. Računovodkinja pri podružnici Pošte hranilnice Marija Dravinac je bila premeščena v Ljubljano.

Nesreča jugoslovenskega parnika

Dunaj, 9. maja. AA. Danes so izdali uradno poročilo o tem, da se je v nedeljo pri Halburgu ponesrečil jugoslovanski tovorni parnik »Kralj Tvrdko«. Parnik je naletel na plitvino in se poškodoval. Nato-vojen je bil s soljo. Del tovora se je poškodoval.

Avstrijski legitimist pred sodiščem

Dunaj, 9. maja. AA. Po poročilu Sodne korespondence je dunajsko sodišče za tiskovne prestopke obsodilo bivšega polkovnika in šefa avstrijske legitimistične stranke Wolfa zaradi žalitve češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša. Njegov zadeni članek je izzval upravičene proteste tukajšnjega češkoslovaškega poslaništva. Sodišče je obsodilo polkovnika Wolfa na pet dni zapora ali na 100 šilingov denarne kazni. Obsojeni se bo pritožili proti kazni.

Ibn Saud — gospodar Jemena

Pariz, 9. maja. Kakor poroča Agencija »Fournier« iz Kaira, so čete kralja Ibn Sauda včeraj zavzele prestolnico Jemena Sanao. S tem je Ibn Saud postal gospodar vse jemenske dežele. Sin Ibn Sauda fejsalski emir je bil proglašen za emirja v Hadai.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 2316.79—2328.15
Berlin 1344.03—1355.83, Bruselj 796.57 do 802.51, Curih 1108.35—1113.85, London 174.08—175.68, New York 3379.11—3407.37, Pariz 225.68—226.80, Praga 142.34—143.20, Trst 290.35—296.75 (premija 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.35 do 9.45.

INOZEMSKÉ BORZE

Curih. Pariz 20.3625, London 15.74, New York 307.37, Bruselj 72.05, Milan 26.24, Madrid 42.2250, Amsterdam 209.025, Berlin 121.45, Dunaj 57.50, Praga 12.85, Varšava 58.80, Bukarešta 3.06.

„Vsa vprašanja bodo kmalu rešena“

Pomembni izjavi Jevtića in Mušanova o njunih razgovorih in bodočih odnosih med obema državama

Sofija, 9. maja. Po čajaniki, ki jo je priredil jugoslovanski poslanik dr. Cincar-Marković v »Union klub«, sta Jevtić in Mušanov sprejela novinarje in jim dala dve pomembni izjavi. Minister Jevtić je bolgarskim novinarjem dejal:

Odhajam iz bolgarske prestolnice z najlepšimi vtisi. Prirčni sprejem kakor tudi pozornost, ki so mi jo izkazali v Sofiji, dokazuje, kako močno se je razvila ideja zblizanja obeh narodov. Nj. Vel. kralj Boris mi je izkazal posebno čast, da me je sprejel v daljši avdijenci. Pozornost, ki jo je pokazal napram meni, je napravila name naglobljivi vtis. Popolnoma sem zadovoljen z razgovori, ki sem jih imel s predsednikom vlade Mušanovom in ostalimi bolgarskimi politikmi. Vsa vprašanja, ki smo jih sprožili že v Beogradu, bodo kmalu za obe državi najbolj rešena. Naglasiti pa hočem, da je ustvarjena atmosfera popolnega medsebojnega zaupanja. Naše nadaljnje delo bodo vodile vzajemne želje obeh bratskih držav, tako da se bo med nami razvilo čim prirčnejše sodelovanje.

Vam pa se kot sodelavcem za zblizanje Jugoslavije in Bolgarije zahvaljujem. Name lahko vedno računate, ne le pri delu za zblizanje obeh držav, marveč tudi pri delu za balkansko in mednarodno sodelovanje. Želim, da se kmalu zopet vidimo in da bi tudi vi videli in spoznali Jugoslavijo in delovali za naše čim iskrenejše od-

nošaje.

Ministrski predsednik Mušanov pa je izjavil:

Vi ste bili včeraj in danes priče topline in prirčnosti, s katero smo sprejeli svojega odličnega gosta, jugoslovenskega zunanjega ministra g. Jevtića. Želeli smo mu pokazati, kako zelo cenimo pripravljenost, s katero se je odzval povabilu bolgarske vlade, da uradno obišče našo prestolnico. Ta obisk je, kakor veste, prvi obisk po vojni in vsi razumemo njegov veliki pomen.

Storjen je velik korak na poti, ki sta jo naša vladarja začrtala s svojimi nedavnimi sestanki. To je pot sporazuma in zblizanja. Po njej gremo tudi mi in bomo šli, ker mislimo, da le tako najbolj služimo interesom naših narodov in miru na Balkanu.

Ta obisk g. Jevtića ne predstavlja samo srečne izpremembe, nastale v teku leta dni v bolgarsko-jugoslovenskih odnosih, ki bo po mojem globokem prepričanju še bolj utrdila prijateljstvo med obema državama, temveč bo ta obisk imel tudi druge posledice, ker sva g. Jevtić in jaz porabila najine sestanke v to, da sva skrbno proučila celo vrsto konkretnih vprašanj, ki čakajo ureditve. Katera so ta vprašanja in do kakšnih rezultatov eva prišla, boste izvedeli iz uradnega komuniqueja. Želim bi dodati samo to, da visoko cenim te uspehe in da še enkrat povdarim svojo radost nad obiskom g. Jevtića.

Uradni komunike

Trgovinska in veterinarska pogajanja v Beogradu — Tudi vsa druga vprašanja se bodo uredila v duhu prijateljstva in vzajemnega sodelovanja

Sofija, 9. maja. O razgovorih Mušanova in Jevtića je bil sinoči izdan naslednji uradni komunike:

Predsednik bolgarske vlade in zunanji minister Nikola Mušanov in jugoslovanski zunanji minister Bogoljub Jevtić sta nadaljevala v Sofiji v atmosferi zaupanja in prirčnosti svoje razgovore, začete v Beogradu meseca decembra 1933 pod srečnimi avspiciji sestanka Nj. Vel. kralja Bolgarov in kralja Jugoslavije. Ugotovila sta popolno privrženost svojih držav delu niru in splošnega sporazuma. Glede vprašanj, ki posebno zadevajo njuni državi, sta oba ministra naglasila s posebnim zadovoljstvom srečno izvajanje ukrepov, katerih načela sta postavila že o priliki svojega beograjskega sestanka. Dosežen je sporazum o železniških tarifah. Pravkar se vrše v Beogradu razgovori med bolgarskimi in jugoslovenskimi delegati z namenom, da bi čim prej dosegla trgovinski dogovor in veterinarska konvencija. S proučevanjem praktičnih ukrepov za poenostavljenost formalnosti pri potnih listih in za olajšanje zvez med obema narodoma je utrta pot za dovoljvno ureditev. Prav tako se bo brez dolga ustanovila komisija z delegati obeh

držav, ki bo imela nalogo proučiti vprašanje razvoja in zblizanja prometa in pripraviti načrt dogovora v tej stvari. Oba ministra sta se med drugim sporazumela, da se bodo vsa vprašanja, ki so na dnevnem redu ali ki bi kdaj v bodoče prišla med Bolgarijo in Jugoslavijo na dnevni red, uredila v duhu, ki bo okreplil iskreno prijateljstvo med obema narodoma in jima zagotovil trajno in plodno sodelovanje.

Poset kralja Aleksandra v Sofiji

Sofija, 9. maja. Na čajaniki, ki jo je priredilo bolgarsko jugoslovensko društvo v Sofiji jugoslovenskim novinarjem, je zunanji minister Jevtić izjavil zastopniku »Utra«, da se je z Mušanovim razgovarjal o vseh vprašanjih, ki se tičejo Bolgarije in Jugoslavije.

»Posebno pa sem zadovoljen«, je nadaljeval, »z avdijenco pri kralju Borisu«. Ko ga je tedaj novinar vprašal, ali je s kraljem Borisem govoril tudi o posetu jugoslovenskega vladarja v Sofiji, je odgovoril: Razume se, tudi o tem smo govorili. Toda

spodrsnilo tako nesrečno, da je pade
vznak na cestišče, si protresel glavo in

SAMO SE DANES!
LIANE HAID — VIKTOR DE KOWA — PAUL KEMP
V VELIKI BOLVARY-OPERETI

DVOREC NA JUGU

PETJE — VESELJE — SMEH — ZABAVA SO ELEMENTI TE OPERETE.
Predstave ob 4, 7¼ in 9¼ uri

DNEVNE VESTI

— Izpremembe v državni službi. Za zvančnico je imenovana dnevnica zvančnica pri sreskem načelstvu v Prevaljah Marija Mastek; prameščeni so upravno pisarniški uradnik Stanko Bavdek od sreskega načelstva v Kočevju k banski upravi v Ljubljani, upravni pisarniški uradnik Franc Covic od sreskega načelstva Maribor levi breg k sreskemu načelstvu Kočevje in Josip Kardinar od banske uprave v Ljubljani k sreskemu načelstvu Maribor levi breg; iz državne službe je odpuščen policijski stražnik pripravnik zvančnik pri upravi policije v Ljubljani Alojzij Žižek. Vpokojen je služitelj pri sreskem načelstvu v Konjicah Anton Smogavec.

— Iz banovinske službe. Imenovani so za sekundarnega zdravnika pri splošni bolnici v Mariboru zdravnik uradniški pripravnik dr. Vladislav Kerže, za banovinskega tehničnega inšpektorja pri banski upravi v Ljubljani banovinski tehničnik višji svetnik inž. Fran Ruez, za banovinski uradniški pripravnik pri banovinski kmetijski soli v St. Jurju ob južni železnici banovinska dnevnica Marija Žbogar in Mira Kolarič; premeščeni so banovinska sestra pomočnica Anica Birgmajer od združene zdravstvene občine v Dolnji Lendavi v zdravstveni dom v Mariboru, banovinski uradniški pripravnik dr. Franjo Smerdu od javne bolnice v Murski Soboti v splošno bolnico v Mariboru, banovinska zvančnica Anka Mikšič od banske uprave v Ljubljani na kmetijsko šolo k St. Jurju ob južni železnici, vsi na lastno prošnjo ter banovinski služitelj pri banski upravi v Ljubljani Simon Bolence k sreskemu načelstvu v Kočevju. Sprejeta je ostavka, ki jo je podal na banovinsko službo uradniški pripravnik pri javni bolnici v Celju dr. Janko Lovšin. Služba je prestopila banovinskemu pisarniškem pripravniku pri upravi v Ljubljani Zmagomirju Kramarju.

— Vpokojitve v naši vojski. Na lastno prošnjo so vpokojeni pehotni podpolkovnik Josip Ravter, pehotni kapetan I. kl. Albin Fleš in nižji vojni uradnik I. klase ekonomske stroke Matija Kraljiček. Po službeni potrebi sta pa vpokojena intendantski podpolkovnik Anton Gotvald in pehotni kapetan I. klase Vinko Kozjak.

njeveci Franc Brdnik in jelekarniški delavec v Guštanju Filip Gutovnik.

— Sadike iz državnih drevesnic. Minister za šume in rudnike je pooblašil direktorje šum, da lahko izdajajo iz državnih drevesnic brezplačno sadike za gozdomanje. Sadike se bodo dajale brezplačno v prvi vrsti državnim ustanovam, nadalje občinam ter javnim ustanovam in zasebnikom in sicer prvenstveno na pogozdovanje goščav, v drugi vrsti pa za gozdiče okrog posestev, šol, občin in mest. Prošnje je treba poslati potom šumarske uprave pristojni direktorji šum, ne pa ministru.

— Odbor za postavitev spomenika skladateljem ipavcem v Sv. Jurju pri Celju naznanja vsej slovenski javnosti, da sta prevzela pokroviteljstvo za postavitev spomenika skladateljem ipavcem g. mgr. Janko Barle, direktor nadškofijske pisarne v Zagrebu, znani strokovnjak na glasbenem polju ter biograf in najboljši poznavalec pokojnih ipavcev, in pomočnik bana dravske banovine g. dr. Otmar Pirkmajer, častni občan občine Sv. Jurij, ter s tem podprla to častno vsenarodno manifestacijo. Te dni si je ogledal g. arh. F. Tomažič v Sv. Jurju natančno rojstni kraj blagopokojnih velmož ter že določil najprimernejši prostor za postavitev spomenika na trgu pred cerkvijo in se idejni načrt spomenika že izdeluje. Dne 13. t. m. bo ipavčeva pevška župa odkrila spominsko ploščo bratoma dr. Benjaminu in Gustavu ipavcu na njuni rojstni hiši v Sv. Jurju in bo ob tej priliki tudi že blagoslovljen temeljni kamen za spomenik. Odbor prosi in poziva vso slovensko javnost, da podpre to vsenarodno kulturno akcijo in prispeva kolikor moredo ter s tem omogoči, da bo spomenik tak, kakršnega ipavci, ki so se tako odlikovali in ustvarili tako pomembna dela, zaslužijo. Prispevki naj se pošljejo na Kmečko hranilnico in posojilnico v Sv. Jurju pri Celju, čez rač. št. 11.562, za odbor.

— Angleški narodni poslanci v naši državi. V Zagreb prislo prihodno soboto štirje angleški narodni poslanci in sedem drugih angležev, in sicer s petimi aeroplani. V nedeljo odlete v Borovo, kjer bo letalski miting na aerodromu Bat-tinih tovarn. Batja je dal za miting na razpolago 10 avijonov.

— V poldrugi uri iz Zagreba v Ljubljano in nazaj. Zagrebški aerodrom je priredil minulo nedeljo miting, ki je zelo dobro uspel. V svezi s tem mitingom pri-nášajo zagrebški Meti zanimivo vest o rekordernem poletu manjšega letalca Slovenca Ivana Mraka. Na miting v Zagreb bi moral namreč prispeti iz Ljubljane pilot Aeroputa Stanislavjevič, ki je za samodilni višek. Poj je šel kapetan Mrak, ki se je ob 11. dvižni s zagrebškega aerodroma, poletel v Ljubljano in že čez poldrugo uro, torej v rekordnem času, zopet srečno pristal na zagrebškem letališču.

— Arhiv znanstveno pridobitnega in-stituta g. direktorja Theodorja Lacha in Gra-da bo tvoril glavni del poučne razstave o reklamni in propagandi na letošnjem spo-mladanskem sejstvu v Ljubljani od 30. maja do 10. junija. Ta arhiv ima evropske sklope in je bil razstavljen že na mnogih pomembnejših veleselnih Evrope. Iz šte-vilnih reklamnih objektov, ki so zbrani iz vseh dežel, bomo šele spoznali, kolikša je moč v sistematični reklamni. Razstava bo vsakemu podjetniku nudila mnogo pouka in pobud, pokazala bo najboljša pota za pro-pagiranje našega domačega blaga in izdel-kov. Za naše podjetništvo in njegov naraščaj bo ta razstava gotovo ena najprivlačnejših točk.

— Informativno potovanje naših go-spodarskih krogov na Poljsko. Poljsko-jugoslovenski gospodarski odbor v Beo-gradu (Kraljev trg 5, K.) ki je bil ustanovljen za pospeševanje in posloboitev go-spodarskih zvez med našo kraljevino in Poljsko, organizira informativno potova-nje gospodarskih krogov Jugoslavije po Poljski. Potovanje bo stalo v II. razredu brzovlaka s stanovanjem in hrano največ Din 3000, v III. razredu pa Din 2500. Trajalo bo od 9. do 20. junija. Udeleženci bodo videli glavne gospodarske naprave v Katoivicah, Poznanju, Gdini, Lodzu, Varšavi in Krakovem. Ker bo potova-nje izredno poučno, bi bilo želeli, da se ga udeležijo čim večje število interesen-tov tudi iz dravske banovine. Prijave naj se pošljejo neposredno omenjenemu odboru ali pa Zbornici za TOI.

— Nov grob. V Mostah je umrla večraj gospa Marija Gaber roj. Perko. Pogreb bo jutri ob 16. iz Predovičeve ulice 16. Bodi ji lahka zemlja. Težko prizadetim svojcem na-še iskreno sožalje.

— Eksplozija v kamniški smodnišnici. V soboto zjutraj je nastala v kamniški smodnišnici, v oddelku za izdelavo smod-nika za privatno porabo, huda eksplozija. Nekeli delavec je zamenjal žarnico, ki mu je padla iz rok in se razbila, drobič stekla so pa odleteli v stroj za izdelavo smodnika. Zaradi trenja se je smodnik vnel in nastala je eksplozija, ki je imela usodne posledice. Bna delavka je bila ubita, šestnajst ranjencev so pa morali prepeljati s hudimi opeklinami v Ljub-ljansko bolnico, kjer so pa poškodbam podlegli 33letna Slava Pirč, 26letna Ju-žija Vrhovnik, 33letna Marija Lavčar, 34letna Franciška Hribar, 21letna Terezi-ja Kotnik, 33letna Marija Kregar in 56-letni Ivan Juvan. Rodbinam ponesrečenih žrtev je Nj. Vel. kralj Aleksander naka-zal 20.000 Din.

— Dve nesreči. Korenič Milica, sin delavke tobačne tovarne, stanujoč na Cesti na Brdo, je večraj popoldne padel in si zlomil levo roko. — Poljskemu de-lavcu Francu Golobu iz Zupanje njive, občina Kamniška Bistrica, je padel na le-vo nogo težak hlošč in mu jo zmedel. Oba ponesrečena so prepeljali v bolni-co.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo lepo in toplo vreme. Večraj je pri-nas in tudi v nekaterih drugih krajih se nekoliko deževalo, čez noč se je pa ve-rne zboljšalo. Najvišja temperatura je znašala večraj v Beogradu 26, v Splitu 25, v Zagrebu 24, v Sarajevu 22, v Ljub-ljani 21,8, v Skoplju 21, v Mariboru 19 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljub-ljani 770,6, temperatura je znašala 11,8.

— Volkovci požrli pol trupla. Gavro Janković je odnesel v januarju iz vasi Zahum v Bileće vrečo hrust in najbrž ga je zalotil splošna snežni metež, da je omagal in zmrznul. V ponedeljek so na-šli kmetje pol njegovega trupla, drugo po-lovico so pa pozimi požrli volkovci.

— Senzacionalna poroka v Zagrebu. Zagrebčani so v ponedeljek doživeli pravo ameriško senzacijo. V cerkvi Sv. Bla-že je bila namreč neobičajna poroka. Neobičajna zato, ker je bila nevesta stara 80 let, a ženin šteje 30 pomlad. »Srečna nevesta« se piše Avelina Svanda, njen mož je pa trgoveški potnik Ivan Radoš-ević. Kakor poročajo listi, je šla nevesta po vseh predpisih pred oltar, držeč se ženi-na pod pazduho in s krasnim poročnim šopkom. Čeprav sta se hotela popolnoma na tihem poročiti, se je vendar v cerkvi zbralo mnogo radovednežev, ki so seve-da na razne načine komentirali neobičaj-no poroko.

— Pri nagnenju k maščobi, protinu, slad-kosečnosti izboljšuje naravna »Franz Josefov« grenčica delovanje žlezoča in črevesa in trajno pospeši prebavo. Raz-iskovalci na polju zdravniške vede o pre-snavljanju zatrjujejo, da so dosegli z »Franz Josefov« grenčico se dobi v vseh lekarnah, drogerijah, in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Iz Zabarikadirana banovinska pala-ča. Na Bleiweisovi cesti so zasuti vsi hodniki, le ozka gaza je ob hišah. Kdor ni dober turist, te dni ne more niti na ba-novinsko upravo. Večraj so začeli utrje-vati z valjarjem poglabljeno cesto, da bodo lahko začeli betonirati cestuše. Bleiweisova cesta je brez razsvetljave, ker so demontirali plinovod, preložili ga pa še niso.

— Iz Same še danes vesela Bolvarya-va opereta »Dvorce na jugu«. Ta film je zabaval naše občinstvo kot malokateri dosedaj. Liane Haid in Viktor de Kowa sta v njem ljubka in simpatična igralca. O Paulu Kempu pa moramo reči, da ga že dolgo nismo videli tako zabavnega. On je večna neroda, pa tudi prebrisana, a vse se obrne njemu v zlo. Mišli dobro, a na-pravi zlo, Franc Grothe, ki je skomponi-ral za ta film godbo, je ustvaril res ne-kaj lepega in močnega. Godba nam priča-ra razigrano morje in šum penetih se-valov. Film je še samo danes na spore-du.

— Iz ZKD film. Z današnjim dnem so v Biltmem kinu Matič začele zelo zani-mive predstave, ki bi si jih moral ogledati vsak, ki se hoče kaj zavedati.

mena kongresa protituberkulozne Mge. Na programu je mnogo takega, kar nam nazorno pokaže, česa se moramo bati in česa ne, da ostanemo zdravi in dobre vo-lje. Pri predstavi je v obliki meri po-skrbljeno za sabavo. Na sporedu je ta-di ljubka Mickey miška in nekaj kulturnih filmov. Predstave pripravljamo pose-bno materam in otrokom ter doraščajoči mladini. Današnja predstava ob 14.30, ju-tri ob 11. uri. Cene običajne.

— Iz Poudni izleti ljubljanskih obrtni-kov. Obrtniško društvo razen poučnih pre-davanj in sestankov vsako leto priredi za člane in svoje več poučnih izletov, in ta-ko bo tudi letos prvi izlet že v petek ob 14.30, ko se člane zbera na Ambrozevem trgu ter si gredo ogledat mestno klavnico, kjer bodo lahko občudovali vse praktične naprave in tudi najpopolnejšo skrb za hi-gieno ljubljanskega prebivalstva. Gotovo se bodo tudi zanimivega izleta rade udele-žile tudi gosposidine. Drugi petek je na programu obisk modernizirane mestne pi-larne, nato pa napravi Obrtniško društvo izlet z avtobusi v Ruše in na Falo, da si člane ogledajo v Rušah tovarno za dušik, na Fali pa največjo elektrarno v državi. Kasneje bo izlet na Javornik in na Jeseni-ce v tovarne KID, prav poučen bo pa tudi izlet v Kranj, kjer si ogledajo tekstilno to-varne Jugočeska in Jugobruna. Na izletu na Kolčevce pri Domžalah bodo izletniki občudovali gotovo tudi z estetskega stali-šča najlepše in najbolj higienično urejeno tovarno, namreč Bonačovo papirnico, kjer bodo videli vse postaneke papirja na ogrom-nih strojih, ki je med njimi največji dolg nad 70 m. Obrtniško društvo pa svoje čla-ne povede tudi v premogovni revir, kjer si ogledajo trboveljski ali pa zagorski premo-gokop. S to serijo izletov bo Obrtniško društvo gotovo pripomoglo k izpopolnitvi znanja najrazličnejših strok in k razšir-jenju obzora našega obrtniškega sploh, ra-zen tega pa ta agila obrtniškega organiz-a-cija na ta način skrbi tudi za čim večjo družabnost in tovarštvo med člane.

— Iz Življenje za bojščem. V Biltmem kinu Matič bomo videli jutri krasen film »Sestra Katarina«, ki nam pokaže groz-o-te vojne, obenem pa vročo ljubezen mlade bolničarke do lepega poročnika. Dejanje filma teče med ofenzivo na Plavi za ital-janskim bojiščem. Zaradi tega filma je na-stal spor, ker je bolničarka »Sestra Kata-rina« pristna požrtvovalna Angležinja, njen ljubček pa ameriški zdravnik. Na eni strani požrtvovalnost in junštvo, na dru-gi pa razvrat in pijančevanje. Film je poln ljubezni in sovraštva in dejanje se raz-pleta med najhujšimi boji.

— Iz O pridelovanju špargljev priredi družnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v petek točno ob 18. praktičen pouk v lastnem nasadu na Prulah. Društveni nadzornik g. Strekelj bo pokazal sajenje, obdelovanje in pravilno nabira-nje špargljev, ki jih danes lahko sma-tramo za najrentabilnejši pridelek naših vrto-v. Dohod k nasadu je pri šoli na Prulah. Vabljeni so vsi ljubitelji te tako zelo cenjene prikuhe, a vstopnine ni.

— Iz Strelska družina v Ljubljani na-znanja, da jutri na praznik ne bo stre-ljanja. Prihodnja strelska vaja bo v ne-deljo dne 13. t. m.

— Iz Ženska sekcija JS sporoča svojim članicam, da bo prihodnja redna seja iz-jemoma 3. sredo v mesecu, t. j. 16. maja ob 17. v hotelu Bellevue.

— Iz Odprti avtobus vozi jutri ob 9. iz-pred »Figovca« na Jezersko. Informacije v trafiki v Prešernovi ulici. Povratek v mraku.

ZVOCNI KINO »SOKOLSKI DOM« V ŠISKI. — Telefon 33-87

V sredo ob ¼ 7. in ¼ 9., v četrtek ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer poje in ljubi v filmu

BENEŠKA NOČ

TINO PATTIERA
Nastopa tudi svetovno znana baletka Lizi Balla

Pride! MATA HARI Greta Garbo

— Iz Predavanje o spolnih boleznih. V petek, dne 11. maja ob 8. uri zvečer se vrši v dvorani Delavske zbornice pre-davanje za ženske. Predavala bo ga. dr. Zdenka Tominešek o spolnih boleznih pri-ženi. Predavanje priredi Zveza delavskih žen in deklec.

— Iz »Kresni večer« na ljubljanskem Gradu priredi Rdeči križ. Spored je pe-ster in bo nudil obilo izvrstne zabave. Či-sti donos je namenjen revežem. Društva prosimo, da prepuste ta večer dobrodel-nemu namenu Rdečega križa. Odbor.

— Samarjanka in samarjani Rdečega križa v Ljubljani, ki jih ne veže službena dolžnost, se vabijo, da se o priliki proti-tuberkuloznega kongresa udeležijo pre-davanj, in sicer v petek 11. t. m. ob 16. do 17. ure, v soboto dne 12. t. m. od pol 9. do pol 12. ure v dvorani Delavske zbor-nice. — Načelstvo.

— Iz Na vse kraje smo razposlale srečke Belo-mudre knjižnice z iskreno željo za od-kup v korist prosvete slovenske žene. Se-daj stojimo tik pred zbranjem, vendar po-grešamo še mnogo nakazil. Opozarjamo vs-ene, ki oklevajo, ali bi žrtvovali v današ-njem času visok znesek 100 Din, da se končno vendar odločijo. Prvotno je zalo-žba prosila, da se nam dovoli izdati cenejši srečke v večjem številu, vendar nam ni bi-lo ugodeno. Pristati smo morali na omeje-no število 1000 srečk in višjo ceno. Naš srečlov je izredno ugodna prilika za vsa-kega prijatelja lepe knjige. Vsaka srečka zadene dobiček ali glavni dobiček, ki je pravzaprav knjižna rariteta. Poleg vseh slo-venskih klasikov in izvirnih leposlovnih del vsebuje celotno izdajo ljubljanskega Zvo-na, to je 58 knjig od l. 1881 dalje do dan-es v izvirni vezavi z zlatom. Srečke so na-prodaj v Tiskovni zadrugi. Novi založbi, Šentjakobski knjižnici in pisarni Belo-m-dre knjižnice, Prečna ulica št. 2.

— Iz Z mladinsko spevoigro »Punčke živé« z godbo in plesi v treh dejanjih se bo predstavil mladinski oder društva »Tabor« na vnebohod, dne 10. t. m., ob 4. popoldne na Šentjakobskem odru v Me-stnem domu. Vstopnina najnižja. Starši, privedite svoje otroke.

— Iz Šentjakobsko gledališče bo igralo drevo in jutri sjašno veseligo »Vražji Rudki«, ki je imela pri premijem popoln uspeh. Posetniki se že dolgo niso tako nasmejali, kot pri tej burki-satiri. Iz-vrstne situacije, besedna komika in po-srečeni tipji privlačijo celo igro. Pri pre-dstavi sodeluje skoro celokupno osebje

Šentjakobskega gledališča. Vabimo cenje-no občinstvo, da se pridruži zabavi. Vstop-nice so določene ob 10. do 12. in ob 15. do 17. pri plačanju v 1. nad. Mestnega doma.

— Iz Obrtniško društvo v Ljubljani pri-redi v petek, dne 11. maja ob 8. uri po-poldne poučni ogled klavnice. Zbratišče točno ob pol 3. uri popoldne na Ambro-zevem trgu. Vabimo članstvo in prijatelje društva, da se polnoštevno odzovejo va-bilu.

— Iz Sestanek naprednih akademskih starešin bo v petek, 11. t. m. ob 8. uri s-večer v restavraciji »Zvezda«. Med dru-gimi bo poročal tudi g. minister n. r. dr. Albert Kramer. Zelo vabimo! Prosimo, da se nagredni akad. starešine zborovanja udeleže v čim večjem številu. Posebna vabila se to pot ne bodo pošiljala. Taj-ništvo.

— Iz Očala, daljnogledi, barometri, foto-aparati itd. najugodnejši nakup pri Fr. P. Zajcu, izposršanem optiku. Ljubljana. Stari trg 9. Ceniki brezplačno.

— Iz Tajni pešizlet Ljub. sok. okrožja se bo vršil v četrtek dne 10. maja. Zbra-vo!

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Sreda, 9. maja: Pravica do greha. Izven. Iz-redno znižane cene od 5 do 14 Din.

Četrtek, 10. maja: Praznik svetlohič česjenj. Izven. Izredno znižane cene od 5 do 14 Din.

Petek, 11. maja: Karijera kancelista Vincika. Izven. Znižane cene od 5 do 14 Din.

Sobota, 12. maja: Kulturna prireditve v Čr-ni mlaki. Izven. Znižane cene od 5 do 14 Din.

Nedajla, 13. maja: Celjski grofje. Izven. Znižane cene od 5 do 14 Din.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Sreda, 9. maja: Carmen. Rad Sreda.

Četrtek, 10. maja: Ples v Savoyu. Na koris-til Udrženja gled. igralcev. Izven. Zniža-ne cene.

Petek, 11. maja: Lebuša. Na čast udele-žencem kongresa Protituberkulozne li-g. Red C.

Sobota, 12. maja: ob 15. Viljem Tell. Dija-ška predstava. Izven. Globoko znižane cene od 5-15 Din.

— Opozarjamo na poslednje tri pre-dstave propagandnega tedna ljubljanske drame, ki bodo od petka do nedelje, in si-cer v petek zvečer se vršijo Karijera kancelista Vincika, v soboto izvirna kome-dija Kulturna prireditve v Črni mlaki in v nedeljo izvirna drama Celjski grofje. Za vse predstave veljajo cene od 5-14 Din.

— Premijera znamenite češke opere Katja Kabanova bo v sredo, dne 16. t. m. v naši operi. Muzikalno studira delo g. Stri-tof, režija pa je Ciril Debeverčev. V glav-nih vlogah nastopijo g. Zlata Gjungle-nac, Thierryjeva, Poličeva ter gg. Banov-ec, Gostič, Marček, Marjan Rus in Janko. Več o delu prihodnj. Na premijero pa že danes opozarjamo.

Radio koteček

Ljubljana, 9. maja.

Jutri ob 16. uri bo predaval v našem ra-diu g. Filip Ogrič iz Novega mesta o mo-dernih varnostnih napravah na železnih-kih, ki postajajo glede na naraščajoče število velikih železniških katastrof čedalje bolj ak-tualno vprašanje. G. Ogrič bo najprej ob-razložil te naprave na splošno, potem pa nas bo seznanil s vojim že patentiranim iz-umom posebnih dodatnih naprav k železni-skemu bločnemu sistemu, ki so v stanju za-nebitno preprečiti trčenje vlakov, bodisi na prostih proгах ali na železniških postaja-h. Svoj izum je dal g. Ogrič patentirati že pred vojno in ga je 1914. že tudi pre-kušala uprava britanskih avstrijskih držav-nih železnice. Vreme amede so preprečile, da se že takrat niso uvedli Ogričevi aparati na po prvih težavah, je pustil g. Ogrič svoj si-stem za nekaj časa v nemar, zadnja velika železniška nesreča pri Lagny na Franco-skem, ki je zahtevala 200 smrtnih žrtev in ki je pokazala, kako potrebne so današnje varnostne naprave na železnih izpopolnit-ve, pa ga je iznova podžgala, da bo zdaj poskušal uveljaviti svoj sistem. G. Ogrič je pripravljen brezplačno prepušiti svoje aparate vsem železniškim upravam, ki bi se zanimale zanj.

ŠAH

Glavni turnir LSK

Ljubljana, 9. maja.

Sinoči se je odigralo predzadnje kolo, ki pa še vedno ni razdeltilo situacije. Furlani sicer še vedno vodijo, toda prav lahko se mu zgodi, da ga bo njegov najnevarnejši kon-kurent Milan Vidmar dohitel ali celo pre-hitel. V nemali meri bo odločil izid sinoč-nega srečanja med Furlanijem in Cibicem. Slednji je na tem turnirju dokazal, da je iz-redno močan igralec, a katerim morajo tu-di najmočnejši računati. Furlani je začel proti njemu v dokaj težko situacijo in se bo moral pošteno napeti, če bo hotel iztisniti remis. V prekinjeni partiji stoji Cibic bolj-še. Milan Vidmar je že zgodaj nadigral Mareka, ki je spregledal figuro in izgubil. Podobno se je končala partija Longer-Tav-čar. Longer je brez posebne muke zmaga-l. Tavčar vidno popušta čim bolj se bliža kon-ce turnirja. Ciril Vidmar je kot žni v dam-gambitu dosegel proti Sikošku dobro pozicijo, ni pa nadaljeval najbolje ter izgubil figuro in s tem partijo. Preinfalk je v zani-mivi igri dosegel proti Gabrovšku drago-ceno točko in si povsod izgleda na 5. me-sto. Partija Šorli-Kranjec je bila preložena. Stanje po X. kolu: Furlani 7 (1), Milan Vidmar 6 (2), Sikošek 6 (1), Šorli 5 in pol (2), Preinfalk 5 in pol, Longer 5 (1), Cibic 4 in pol (2), Gabrovšek 4 in pol, Ciril Vid-mar 3 in pol (2), Marek 3 (1), Tavčar 2 Kranjec 1 in pol (1).

Danes in jutri se morajo odigrati vse nedoigrane partije. Vsi, ki do pričetka zad-njega kola ne bodo svojih partij končali bodo kontumicirani. V petek se igra zad-nje kolo in se srečajo: Milan Vidmar - Ci-bic, Ciril Vidmar - Marček, Tavčar - Siko-šek, Preinfalk - Longer, Kranjec - Gabro-šek, Furlani - Šorli.

PESTRA IN BOGATO ILUSTRIRANA,

a kljub temu NAJCENEJŠA in NAJBOLJŠA je revija

NAŠA POTA

Celoletno Din 60.-

Ljubljana, pošt. predal 114

— Ponovne občinske volitve. Ker je bi-lo izpremenjeno ozemlje občin, je banska uprava odredila, da bodo 10. junija ponovne občinske volitve v občinah Belinci, Bogoji-na, Dobrovnik, Hotiza, Lendava, Turnišče, Lendava okolica v dolinelačevskem srezu, 24. junija v Kamniški Bistrici, 1. julija v Komendi, 14. junija v Pesnici srez Maribor levi breg, 10. junija v Poljanah, 17. junija v Tuhinju. Na 27. maj razpisane volitve v občini Hoče srez Maribor desni breg so pre-ložene na nedeljo 10. junija.

— Odvetniška vest. Odvetnik dr. Ivo Česnik se je preselil 1. maja s svojo pi-sarno v Ljubljano.

— Preseljevanje radio naročnikov. Dravska direkcija pošte in telegrafa ob-javlja glede preseljevanja radio naročni-kov: Prometno ministrstvo je odredilo, da morajo radio naročniki, ki se preseli-jo iz okoliša ene pošte v okoliš druge, javiti preselitev svoji pošti s pismeno in s kolkom za 5 Din kolikovano vlogo. — Ako spremeni naročnik samo svoje sta-novanje v okolišu iste pošte, ali ako vzame svoj radijski aparat s seboj v kopali-šče, na letovišče in temu podobno, t. j. ako njegova preselitev ni stalna, tedaj taka pismena in takširana prijava ni po-trebna.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 37, z dne 9. t. m. objavlja kraljevo od-kočbo o ukinitvi konzulata v Braili, raz-glas o trašarsinskem obeleževanju na pa-pirnih vrečah za cement, popravek v uredbi, s katero se spreminja uredba o spojitvi občin v dravski banovini, razgla-se o novih občinskih volitvah in razne druge objave.

— Nalezljive bolezni v dravski bano-vini. Od 15. do 21. aprila je bilo v drav-ski banovini 23 primerov škrlatinke, 39 ošpic, 75 davice (smrtne 2), 26 dušljivega kašlja, 16 šena, 5 krčevite odrevenlosti (smrti 1), 6 otročinske vročice (smrti 1), 37 vnetja priušne slinovke, 3 hrupe, 3 tifuznih boleznih, 1 griže, 1 nalezljivega vnetja možganov in 1 vrančnega pris-a-da.

KAVARNA „LEON“

danes in jutri, kakor tudi vsako soboto in nedeljo vso noč odprta. — Vsak večer KONCERT!

— Za mrtve proglašeni. Okrožno sodi-šče v Mariboru je uvelodlo postopanje, da se proglašajo za mrtve posestnikov sin iz Zg. Moravc Ivan Felbar, delavec iz Tr-novca Anton Sodce, posestnikov sin iz Čakovce Franc Trstenjak, posestnik v Sp. Velovicku Jožef Repič, posestnik v Ve-ščici Stefan Benko, posestnik v Ključa-rovcih Tomaž Gorjup, posestnik v Vanči-vasi Leopold Smodiš, poljedelec v Pozna-novcih Janez Gjergjek, poljedelec v Gor. Lendavi Matija Krpič, posestnikov sin v Gor. Petrovcih Ludvik Kerčmar, poljedelec v Satorovcih Janez Meollic, posestni-kov sin v Kukeču Adam Gorčan, slikar v Črešnjevcih Ludvik Neudauer in Janez Petek iz Beltincev, vinčar v Vrhovem dolu Alojz Flakus, pivovarniški pomočnik v Mariboru Anton Kos, vinčar v Srečni Anton Danko, posestnikov sin v Korač-ni Lovrenc Herman, posestnik v Košta-

— Velik naval na potniške avijone. V ponedeljek popoldne je bilo na zagreb-skem letališču zelo živahno. Iz Beograda sta priletela dva potniška avijona, ker je bilo toliko potnikov, da v enem ni bilo prostora za vse. Iz Beograda so morali poslati še en avijon. Zanimanje občinstva za zračni promet je vedno večje. V Za-grebu so večraj pripeljali z avijonom veli-ko želvo, psa in 220 kg svežih jagod, ki so jih zjutraj odpeljali iz Soluna, zvečer so bile pa že na Dunaju.

Zobni kamen resna stvar je!
Kalodont le rabi, če Ti zdravja mar je!

SARGOV KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

Bodočnost našega električnega gospodarstva

Potreba večje podjetnosti v domači električni industriji, ki je zelo slabo razvita

Ljubljana, 9. maja. Ako motrimo naše gospodarsko življenje, je tesno ob elementih prirodnega bogastva naše zemlje in takoj ob ugotovitvah ljudskega okoriščenja s tehničnimi pridobitvami, moramo mnogokje priznati premalo podjetnost naših domačih obrti in industrijskih delavnic. Izmed vseh, v tem smislu v postev prihajajočih industrijskih panog lahko mirno trdimo, da posvečamo prav domači električni industriji najmanj organizatorično-industrijskih sposobnosti, četudi bi glele na dovoljno strokovno sposobnost domačega strokovnega osebja in na veliko konzumno bodočnost posameznih artiklov v naši državi uspevali z najboljšimi denarnimi in socialnimi uspehi.

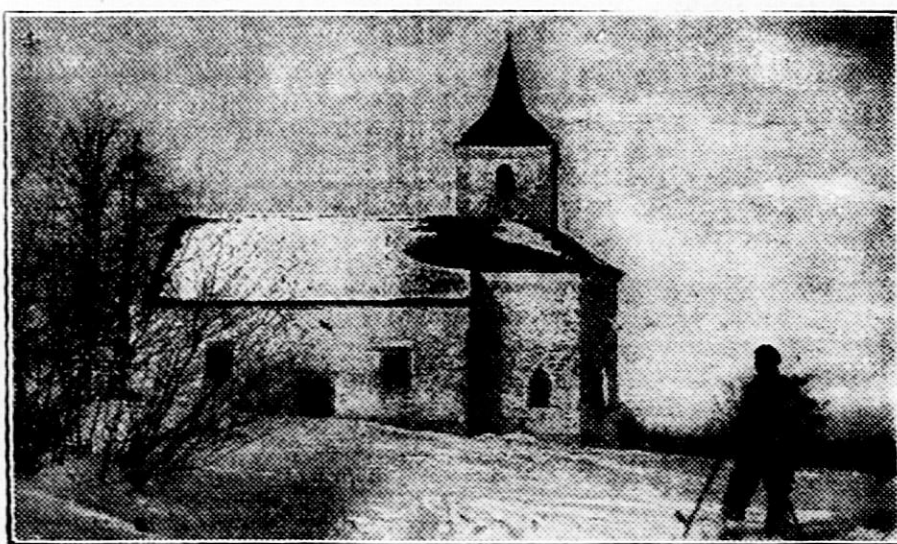
Kjer koli listamo po naših gospodarskih almanahih, revijah in uradnih publikacijah, najdemo o domači električni industriji najmanjša poglavja, kakor da bi se ne zavedali močnih osnov in elementarnih zahtev, ki zahtevajo poživljenje te industrijske panoge.

Naj omenimo za ponazoritev osnov električne industrije in električnega gospodarstva v naši državi najzanimivejše številke iz statistike Društva narodov in iz naših najnovejših uradnih usotovitve. Izmed srednjeevropskih in evropskih držav zavzema naša država v vodstvenem bogastvu eno prvih mest. Nemčija razpolaga s cca 2.000.000 ks vodne energije in 111 izkorišča do 100%, Francija s 5 milijoni 400.000 ks in izkorišča 42%, Švica 2.500.000 ks in 92%, Avstrija 1.700.000 ks in 50%, Italija okrog 5.800.000 ks in izkorišča 83%. Visoka številka našega narodnega bogastva postane za našo državo tem bolj značilna, če omenimo, da izkoriščamo do danes šele 7% (sedem odstotkov) te energije pri 3.000.000 razpoložljivih ks vodne energije. Še bolj značilno pa je primerjanje ljudskega okoriščenja z električno energijo. V zgoraj naštetih državah znaša letna uporaba električne energije na osebo od 200 do 500 in 800 kWh, medtem ko pride v naši državi na osebo le 56 kWh letne uporabe.

Tam, kjer bo stal Dolenjski dom

Jutri pojdemo k Sv. Duhu nad Višnjo goro, kjer zgradi SK Polž prvi smučarski dom na Dolenjskem

Ljubljana, 9. maja. Peljemo se tja. Dolenjec sopiha celo uro, pol ure se pa vozimo še vedno skozi Ljubljano. Lahko si torej mislite, kako daleč je »Polžev« krajevstvo. Celo slavni višnjegorski soimenjak bodočega še slavnostnega »Polža« bi lahko napravil vsak dan izst v Ljubljano, tako je blizu. Tega pa svedoča noč, kajti v domovini kislega karnina in zlasti pod patronažo Sv. Duha, nikomur ni treba misliti na Ljubljano. Vsega tega morda še ne vedo vsi Ljubljanci, a bodo vedeli. Prejudi slej jih bo popeljal dolenjec, kot da gne malo za res, malo za šalo — počasi, zložno med čudovitimi grički, skozi predorčke, ob neštevitih postajkah v lepe doline pod patrijarhatno Višnjo goro.

Višnja gora je — Višnja gora, edinstvena, mestece, ki bi ga lahko nosil polž na hrbtu. In res se zdi, da jo nosi, a je svedda nikomur ne odnese. Višnja gora je stala in stoji kot večni simbol miru, ustajanje ter same vase zaverovane Dolenjske. Toda okrog nje in nad njo se bo marsikaj spremenilo in zganilo. — Korakamo skozi mestce obloženi s tolikšno količino razstreliva, da bi lahko pogurali vso Višnjo goro hkrati v zrak. Nosimo tudi svedre za razbijanje skal — »Polž« je vprav eksploziv. Zato nas gledajo Višnjegorci, zbrani pred cerkvijo, kot apokaliptične jezice. Vendar je izobeseni nekaj zastav, toda na čast Florijanovim vitozom, ki so se zbrali skoraj iz vse Dolenjske na veliko veselje in gašenje. Prav, soparno je in tu je domovina kislega cvetka, ki navdahne človeka z nepopisljivo sladkostjo.

Ze lezemo navkreber, na desni so razvaline višnjegorskega gradu. Višnje gore bi si sploh ne mogli misliti brez teh razvalin nad njo, ki spadajo k nji na zunaj še bolj, kot polž na znotraj. Čista nas vodi v malih vijugah skozi gozd, ko pa prispemo na plano, na Pristavo, se začne pod nami odpirati Dolenjska — tieta Dolenjska, ki jo bo šele »Polž« prav odkril. In tu se začne odkrivati še nekaj: dolenjski teren. To ni strma Gorenjska, ne kršna Notranjska, je pa kompromis: teren je dovolj strm, a kar je najzanimivejša in najimunitnejša, je valovit. Vrtače se vrsti za vrtačo najrazličnejših »profilov«, teren valovi tako čudovito v presenetljivih variantah, kot da je že od njega dni in za večne čase določen za smuko. Njivice se razprostirajo tu in tam, kot zaplate in senočije se širijo do gozdov, zlasti više in više, kjer že prehajajo v pla-

Ob teh ugotovitvah mora pač vsak gospodarstvenik uvideti temelje, na katerih se bo uspešno razvijalo električno gospodarstvo naše zemlje in na katerih bi ob izvajanju elektrifikacije našega naselja, prospevala tudi domača električna industrija. Z okoriščenjem s tehničnimi pridobitvami, ki so v Jugoslaviji v primeri z njenim mednarodnim gospodarskim pomenom, zastopane v premali množini, bi z instalacijo električnih delavnic vsaj za najenostavnejše artikle električne industrije bilo udeleženo tudi domače delo, kar bi posebno v današnjih prilikah mnogo pomenilo. Če že ne moremo in ne računamo na domačo produkcijo onih delov električne industrije, ki zahtevajo visoke investicije ter tradicionalne preizkušnje, naj ne mislimo, da smo nemožni in nesposobni, da nadomestimo uvoz lahkega električnega pribora.

Končno naj potrebo osamosvojitve v lahkih artiklih električne industrije ponazorijo tudi številke naše zunanje trgovine. Uvoz na elektrotehničnem priboru je dosegel že letno postavko 201.000.000 dinarjev in če pomislimo, da je ta postavka konkurenčna našim obrtnim in industrijskim delavnicam, vidimo v njej precejšnjo rešitev za nenamena strokovni naraščaj, če bi se del tega denarja porabil doma. Električni pribor uvažamo iz Madžarske, Amerike, Anglije, Švedske, Nizozemske, Belgije, Avstrije, Švice, Češke, Poljske, Italije. Francije in celo iz Albanije in mnogokje predstavlja ta postavka največjo postavko našega uvoza.

Do danes odpade v naši državi večina elektroindustrijskih del tvečkam: A. E. G. Union, Sindag, Tungsram, Philips, Ganz, Ellin, Noris in dr., ki obstojajo v naši državi v vidu domačih delniških družb. Če verjame ne motijo, bo v najkrajšem času najden kapital za domačo delavnico za male in nadomestne dele in preprčani smo, da naša zemlja s tem še ne bo izgubila agramskega karakterja, pridobila pa bo in pridobila bodo mnogi, ki čakajo na udejstvovanje za svoj dom in svojo državo.

A. K.

Častni gasilski načelnik France Weiss

Metlika, 8. maja. V nedeljo 6. t. m. je gasilska četa mesta Metlike slavnostno izročila častno diplomu svojemu zaslužnemu častnemu načelniku g. Francu Weissu. Slavljenec, ki si je za razvoju gasilstva ne le v Beli Krajini, nego tudi izven nje, pridobil nešteto zaslug, je bil rojen 29. januarja 1868 in je že kot 23letni mladenič pristopil h gasilec. Pred desetimi leti je prevzel načelstvo in takoj uveljavil svoje organizatorične sposobnosti. Do tedaj je spadalo društvo pod novomeško župo, a se je po njegovem prizadevanju Bela Krajina osamosvojila in dobila svojo lastno župo, ki jo že od njene ustanovitve vodi slavljenec sam. Po njegovi zaslugi se je gasilska misel po vseh naših krajih zelo razširila in so bila ustanovljena številna društva v Draščih, Dragomlju vasi, Božarkovem, Rosalnicah, Krasincu, Lokvici, Radovci, Grabrovci in Suhorju. Tudi onstran Kolpe v savski banovini je bilo po njegovi zaslugi ustanovljenih nekaj čet in sicer v Bubljarcih, Zaluki, Pravotini in drugod. France Weiss je pri Gasilski zvezi enako pomagal in posredoval, da si je pred leti tudi Črnomelj osvojil lastno župo.

Za časa njegovega načelnikovanja si je metliška četa izpopolnila svoje orodje, nabavila brigalno, številne prepotrebne cevi in mnogo drugih pripomočkov, brez katerih si moderne gasilske čete ne moremo misliti. Z lastnim zgledom je uvedel v četo vzorno disciplino in pravo gasilsko tovarštvo, zaradi česar so ga v ljubljani tovariši daleč naokrog. Njegovo tiho delo ni ostalo skrito niti na najvišjih mestih.

France Weiss je večkrat odlikovan in sicer z redom sv. Save, s srebrno svetinjo in s kolonom Gasilske zveze. Pred leti je uvidel, da ne more več zmagovati dela ob odgovornih funkcij in je odločil četno načelstvo, zaradi česar ga je potem ista izvolila za svojega častnega načelnika glede na številne njegove zaslugе za napredek in povzdigo čete. Sedajni četni načelnik, predsednik metliške mestne občine g. Ivan Malešič, mu je v nedeljo izročil pred postrojenimi četami tudi častno diplomu, ki naj bo Francetu Weissu skromen dokaz naše hvalečnosti, a majšjim vzpodbuda za delo in požrtvovalnost.

Prijateljem Maribora

Maribor, 8. maja. Leta 1847 je izšla prva mariborska monografija: ostala je edini opis Maribora do 1926, ko je izdal Gabriel Majcen Kratko zgodovino Maribora. Ta je v kratkem času pošla, kar priča kako nujno smo jo rabili in kako potrebno nam je danes novo zgodovinsko delo o Mariboru.

Dejstvo, da nimamo danes nobene zgodovine Maribora, ni v skladu s kulturnimi in gospodarskimi prilikami našega prebivalstva, prav tako pa tudi ne s položajem mesta, ki šteje z neposredno okolico do 50.000 prebivalcev. Zato si je Zgodovinsko društvo v Mariboru (ZDM) dadelo nalogo, da izda na 15—20 tiskovnih polah (okoli 250 strani velike osmerke) s slikami in prilogami (predvideno okoli 100) bogato opremljeno delo, ki bo vsakomur najboljši kazipot p mariborski preteklosti od prazgodovine preko rimskega, srednjega in novega ko najnovejšega časa in to v kulturni, učiteljski, cerkveni, gospodarski, umetniški in literarni zgodovini. Pri delu bodo sodelovali poleg vseh mariborskih zgodovinarjev in drugih čimprej tudi glavni predstavitelji slovenske in jugoslovanske znanosti, univerzitetni profesorji: dr. Ljudmil Hauptmann, dr. Milko Kos, dr. Ralduin Saria ter spomeniški konservator dr. France Stele. Tako je vsebina dela, ki bo izšla pod naslovom »Mariborski zbornik« v drugi polovici leta 1935, strokovno zaslugurana.

Ni pa osigurana gmotna stran dela. ZDM ne more radi omejenih gnotnih sredstev, s katerimi razpolaga, izdati zbornika o Mariboru samo. Zato se obrača do vsega prebivalstva, ki se zanima in tu v Mariboru, z vabilom, da se na delo naroči. Subskripcijska cena Mariborskega zbornika znaša Din 60, cena zbornika po izidu pa bo znašala Din 100. Poštnoekspedicijsko polnočnico bo ZDM poslalo subskribentu, čim prej naročilo.

Mariborske sosedje Ptuj in Celje ter še manjši kraji kakor Ljutomer, Srečiče ali Soštanj se ponajajo z lepimi zgodovinskimi monografijami. Naš čut za Podravje in Maribor veleva, da omogočimo Mariboru, da stopi v vrsto svojih sosedov ter da pomagamo ustvariti delo, ki bo naši znanosti v izpopolnitve, za Maribor in okolico zrcalo preteklosti, za lastnika Mariborskega zbornika pa izvor spoznavanja nekdanjih kulturnih vrednot na zemlji, ki je naša ožja domovina. Pot h kulturi in k narodu vodi samo iz spoznanja samega

sebe, iz spoznanja domačega kraja! Dr. Franjo Lipold m. p., mestni načelnik v Mariboru. Dr. Fran Kovačič m. p., predsednik Zgodovinskega društva v Mariboru.

Dve mladi operni pevki

Gjuranec in Župevec: Butterfly in Gilda. Ljubljana, 9. maja. Samo slučaj je hotel, da smo videli na našem odru v zadnjih dneh skoraj zapored dve operni pevki kot gosta, ki naše publike nista dovolj zanimali, a sta strokovnjake prav prijetno iznenadili: gospa G. Gjuranec iz Zagreba in gđ. Zvonimira Župevec iz Berlina.

Prva, Hrvatica, je šele sezono ali skoraj dve stalno angažirana in je torej še na začetku svoje operne kariere. Mlada dramska pevka izredno prijetnega glasu, velike kulture, izglajenih registrov, lahkih višin, vobče zelo muzikalna in zunanje ugodna. Nastopila je v partiji madame Butterfly namesto obečane, a zaradi obolevosti izostale ruske umetnice — gospe Ade Poljakove, ki nam je ostala baš v tej partiji nepozabna kot odlična pevka in morda še bolj kot imenitna igralka. A tudi sami imamo umetnico, gospo Gjurgjenac, ki je v tej vlogi zares velika in skoro nedosežna.

Tako je imela ga. Gjuranec pred našim občinstvom kot začetnica težko stališče. V igri je še šablonska, podaja vlogo le v glavnih obrih, ne pozna še stotero detajlov, ki jih ponuja psihološko silno bogata vloga in v celotni kreaciji še ne kaže močne, operno dramatične lastne osebnosti. Tako je ostal njen lik vzlic krasnemu glasu in lepemu petju še nekam blede in neizrazit. Gotovo pa je ga. Gjuranec mlad talent velike bodočnosti, ker, glasovno izredno kvaliteta, potrebuje le še rutine in znanja, da izkorišča svoj lepi glasovni kapital, da se v igri sprosti in ustvarja čim bolj svojski. Žela je neoporečno lep in zelo časten uspeh, bila opetovano pozvana pred zastor ter je ostavila za seboj željo, da jo stišimo še v drugih partijah.

Druga, Slovenka, gđ. Zvonimira Župevec, je nastopila snoči kot Gilda. V Berlinu se je pevski izučila kot hčerka glasbenika in glasbenega učitelja. Živi zdaj v Zagrebu in je nastopila z uspehom in zelo častno že dvakrat na zagrebškem odru. Povsem začetnica je torej še in morda je bil njen nedeljski nastop na našem odru v partiji Gilda sploh šele drugi.

Elegantna visoka mladenka zelo simpatične vnanjosti nas je s svojim velikim pevskim znanjem in distingviranim nastopom nad vse prijetno presenetila. Njen topli glasovni značaj blesteč, izredno lahke višine, ki jih podaja sigurno in prodorno ter vseskozi okusno, iskreno in izražanju čustva, pristnost doživljanja so lastnosti, ki so publici vrlo zadovoljile in prinesle pevki večkrat specialnih aplavzov na odprti sceni.

V igri je zadoščala, dasi kot mlada začetnica partije seveda še ne izperva in v dramatičnih, tragičnih momentih še ne more podajati globin pogumno in učinkovito. Treba ji je tudi še rutine in pa dobrega režiserja.

V celem je njena kreacija polna dekliške miline in prav dobro ustreza Gildi, tem bolj, ker je pevka glasovno zelo srečna in v tehničnem oziru odlična. Vzlic umiljvi tremi, ki se ji ni skoro poznala, je bila v splošnem intonacijsko zanesljiva in je le v kvartetu zadnjega dejanja popustila.

Tako je gđ. Župevec kot mlada kvaliteta umetnica tudi na našem odru žela resnično lep, več kot samo časten uspeh.

Izvrsten, glasovno imeniten in v igri vzoren Rigoletto je bil zopet g. Primožič, jako prijeten in s svojimi visokimi toni zmagovit vojvoda g. Banovec, krepak in efekten Sparafacile g. Zupan in imponanten, dramatičen Moaterone g. Marjan Rus.

Prav dobro predstavo je vodil g. Nefrat in je bila publika za gostovanje gđ. Župevec, ki je pela v hrvatskem jeziku, ter za vso uprizoritev prav hvaležna. Fr. G.

„Divji lovec“ na prostem

Medvode, 7. maja. V romantični savski oasesi, ki se vije od Smlednika proti Medvodam, je v nedeljo agilno Sokolsko društvo iz Medvod pripravilo Finžgarjevo ljudsko igro »Divji lovec«. Kraj, ki se ga v to svrhu izbrali medvoški bratje, je zelo poseben in je poleg bogastva narodnih noš mnogo pripomogel k tako lepemu uspehu.

V milijeu, ki bi sicer bilo najprimernejše za 4. dejanje, je bil najboljši podan prvi prizor igre. Pomladno nastrojenje. Vse naokoli diha in pabi sveže življenje. Izmed mladega letja kipi pesem šinkavcev, v daljini pa se od časa do časa kakor na poziv še petalke ozglasa kukavica. Iz cerkvice, ki je skoraj preneznatna in preveč zakrita v ozadiju, se začuje velikonočno pritrkavanje. Popoldanske opravilo je končano. Od cerkve navzdol se razlize pisana roka dece in faranov vsake starosti. V daljini, brezskrbno mladost je poromala misel, ko sem gledal ta veseli živ-zav, ki po zeleni trati vali miru in v novi eksi pomaranče.

Vloge so bile podane prav dobro. Nad vsemi je imponiral Zavrtnik, ki je svojo psihološko težko nalogo izpolnil nad vse pričakovanje! Hvaležni vlogi Majde in Janca sta bili izpeljani s popolnim razumevanjem. Gušper in Tine sta odrezala pohvalno. Tonček, tip vaškega revčka, se je hvalevredno potrudil. Na svojevreden način originalen kovač je s šegavim temperamentom zabaval hvaležno publiko, ki ni štedila s priznanjem. Poleg kovačnice z živim ognjiščem je neestrno čakal na podkovanje pravi, resnični konj. Zelo lep je bil pogled na brhke grabljice, ki so se s pesmijo izgubile v rebi. Posrečena je bila tudi slika s krčmarjem, ki je posedoval vse tipične lastnosti svojega stanu. Kmečki očanci kot barantači, dalje fantje in dekleta so se s svojimi nastopi, pesmijo in pisom dobro

postavili. Zadnje dejanje pa bi se glede na bogastvo prirodnih kulis dalo vprizoriti še učinkoviteje. Čas odmorov je izpolnilo sviranje pridnih domačih fantov z godbo na pihala.

Medvoškim sestram in bratom je na uspehu čestitali. Naj jim ta prvi in posreben poizkus igranja v zdravni prirodi da pogum, da nas s primernimi ljudskimi igrami še in še popeljejo v pravilčno lepo savsko oatesko. — Zdravko V.

SPD v Kamniku

Potreba nove pešpoti v Bistrico Kamnik, 8. maja.

Te dni je bil občni zbor kamniške podružnice SPD, ki je dopolnila s tem 40 let uspešnega delovanja v našem planinskem krajevstvu. Predsednik g. dr. Janežič se je v svojem govoru spomnil umrlega podpredsednika podružnice dr. Karbe in soustanovitelja g. Antona Pintarja. Iz poročil bi omenili, da je lani osrednji odbor temeljito popravil koč na Kokrškem in Kamniškem sedlu in vzel na zmanje predlog za preimenovanje Kamniške koč na Sedlu. Izražena je bila želja, da bi osrednji odbor čimprej realiziral ta predlog. Iz dela podružnice v preteklem letu bi omenili markiranje novih poti v Kamniškem okolišu, tako zlasti na Gozd in Černilec, v Komendo, na Kratno tlo. Občni zbor je dovolil kredit 1000 Din za nabavo novih emažiranih tablic za označbo pešpoti in cest. Blagajna je imela lani skupno s prebitkom iz prejšnjega leta okrog 16.000 Din dohodkov.

Na občnem zboru si je kamniška podružnica postavila lep program dela za bodoče leto. Med drugim bo poizkusila zgraditi na Mokrici zaslonno zavetišče, kamor bi se lahko zatekali izletniki, kadar bi jih zateklo slabo vreme. Izražen je bil tudi predlog, naj bi se zgradilo podobno zavetišče na Podel, ki so sredi poti med Kamniškim in Kokrškim sedlom. Ta pot je ena najlepših tur, vendar pa je zelo težka. Treba bi jo bilo popraviti, zavetišče na Podel pa bi bilo izhodišče za ture na Skuto in sosednje vrhove, obenem pa bi bilo dobrodošlo vsem, ki ne bi zmogli dolge poti naenkrat. Zavetišče na tem mestu je predlagal že Frischauf.

Najbolj živahna pa je bila debata o Kamniški Bistrici. Ugotovilo se je, da je obisk izletnikov v Bistrico zelo padeł, za kar je eden glavnih vzrokov gradnja nove ceste. Po trdi praksi česti ni tako mikavno hoditi v Bistrico in nujno bi bilo potrebno, da se še letos zgradi nova pešpot, in sicer po desnem bregu Bistrice. Osrednji odbor bo moral v lastnem interesu poosepiti rešitev tega vprašanja, sicer bo ostala Bistrica brez nedeljkih izletnikov. Ker je nova vzorna cesta izpeljana po prejšnji pešpoti, bi si tudi graditelji bistriške ceste morali šteti v dolžnost, da pripravijo k novi pešpoti.

Gospodarsko delo v Črnomlju

Črnomelj, 8. maja. Kakor smo kratko poročali, je sreski kmetijski odbor v Črnomlju pokrenil akcijo, da s pomočjo javnih sredstev zgradi v Črnomlju zadržno skladišče s kletjo in čistilo postajo. Stavba naj bi bila na razpolago vsem občinam in vsem kmetijskim organizacijam za vse potrebe kmetijskega znanja, za razne javne občinske akcije in zlasti za centralo kmetijskih organizacij za nabavo gospodarskih potrebščin in za zadržno novovečanje kmetijskih pridelkov.

Podobnih ustanov pod vodstvom priznanih strokovnjakov nimajo le v inozemstvu, nego so se po vseh krajih, kjer so bile ustanovljene, tudi pri nas prav dobro obnesle. Posebno važne in koristne so za posameznega kmetovalca in tudi za zadrge v sedanjih časih, ko gospodarska depresija kmeta najtežje pritiska.

Banska uprava je s polnim razumevanjem priznala potrebo te koristne akcije in je že iz starega proračuna nakazala sreskemu kmetijskemu odboru podporo v znesku 25.000 Din, a obenem zagotovila enak prispevek tudi iz novega proračuna in priporočila kmetijski odbor tudi ministrstvu za kmetijstvo, ki naj bi prispevalo za to potrebno ustanovo iz državnega proračuna 50.000 Din. Ker pa sreski kmetijski odbor ni pravna oseba, a banka uprava po zakonu more dati podpore le zadrugam, je priporočila, da se v ta namen osnuje omejena ustanova.

Da bi bilo delo čim uspešnejše, je umestno, da se sedanja Vinarska in sadjarska zadruga v Črnomlju preosnuje v splošno zadrugo za vse panoge, kar je izvedljivo brez vseh težk tako, da se na občnem zboru spremene pravila in izvolijo nov odbor, v katerem naj bi bile zastopane vse občine in vse kmetijske organizacije v srezu po svojih predstavnikih.

V interesu napredka gospodarstva v srezu je, da vstopijo v to zadrugo kot člani vsi ugledni, izkušeni in za gospodarsko delo navdušeni možje. Občni zbor bo v četrtek 17. t. m. v Črnomlju v hotelu Lankner in s tem preprčani, da bodo Belokranjski s polnim razumevanjem pristopili k zadrugi.

Iz Celja

—c Peron na celjskem kolodvoru sedaj temeljito renovirajo. Notranji leseni del strehe bo prepleaskan z zelenosivo barvo, število električnih luči pa bodo pomnožili.

—c Prijatelji tujih koles so se v zadnjem času zopet vrgli na svoj posel. Pred dnevi je bilo zopet ukradeni iz neke zaklenjene veže na Kralja Petra cesti 1400 Din vredno črno pleskano možko kolo znamke »Styria«, tov. št. 726.700, evid. št. 2.11.513.

—c Celjenje proti osepnicam v občini Celju-okolici bo 16. in 17. t. m., pregled celjenih otrok pa 23. t. m., vse tri dni ob 15. v občinski posvetovalnici na Bregu. Celjenje otrok iz Guberja ter s Spodnje in Zgornje Hudinje bo 15. t. m., za vse ostale vasi pa 16. t. m.

Njena prepoved.

Ona: Če me poljubite, bom kričala. On: Pa vendar ne tu, saj so ljudje blizu.

— Pa pojdiva kam drugam, kjer ni ljudi.

Ženska politika.

— Mislim sem, da z Olgo ne govorim več.

— Saj tudi ne govorim, toda oni dan je imela krasno novo obleko, pa sem jo vprašala, koško stane.

Slavni komik Stanley Lupino v vesele opereti

Vesele noči brez spanja

Smeš, zabava, petje, balet in godba

ZVOCNI KINO DVOR

Predstave ob 4, 7 in 9. Cene 4.50 in 6.50

Vnetje slepiča in barva oči

Zdravnika Caplesco in Grosseck sta prišla do zanimivih zaključkov, kako lahko ugotovimo, če na zunaj pri človeku vnetje slepiča. Na mnogih primerih sta se preprčala, da imajo ljudje z vnetim slepičem skoraj brez izjeme zenice žolte barve. Žolta barva zenice izvira od strupene snovi, ki jo izloča vneti slepič in ki škoduje jetram. Ta zunanji znak je posebno važen pri skritem vnetju slepiča, da ga razlikujemo od boleznih želodca in črev. Ti dve bolezni namreč lahko zamenjamo, ker ju spremljajo močno podobni znaki.

Zdravnikom bo s tem spoznanjem zelo ustreženo, ker bodo lažje in z večjo zanesljivostjo ugotavljali vnetje slepiča, te tako nevarne bolezni, če pride zdravniška pomoč prepozno.

Pripravlja se prvi spopad žolte rase z belo

Ameriški poslanik v Moskvi William Bullit pravi, da je rusko-japonska vojna na pragu

Zadnje čase čitamo vedno pogostje o Daljnem vzhodu, kjer se nekaj kuha. Dr. Beneš je nekoč dejal, da se odloča zdaj o usodi sveta na obali Tihga oceana, na Daljnem vzhodu. Tam, od Vladivostoka do Čite, od Blagoveščenska do Sinkina, se pripravlja nova rusko-japonska vojna. In ne samo to, pripravljajo se odločilni spopadi v Tihem oceanu med Japonsko in Ameriko, pripravljajo se prvi spopadi žolte rase z belo pod enakimi tehničnimi pogoji. V tem pogledu so mnenja še deljena. Eni pravijo, da je ta vojna neizogibna, drugi pa trdijo, da se je ni treba bati. Dejstva pa govore za vojno.

Profesor Einstein se je sestal v Ameriki s prvimi sovjetskimi poslaniki v Washingtonu Aleksandrom Aleksandrovičem Trojanovskim. Čestital mu je k priznanju sovjetske vlade, da bo to preprečilo grozečo vojno. Trojanovski se mu je zahvalil za čestitke, o vojni pa sploh ni hotel govoriti, saj je bil poprej sovjetski poslanik v Tokiju. Svojo diplomatsko pot je nastopil po zelo uspešni vojaški karieri. V rdeči armadi je zavzemal še visoko mesto, ko je dal vojaški službi slovo in se oprijel diplomacije. In biti mora zelo dober vojak, če so ga poslali baš na Japonsko proučevati razmere. To, da je bil baš Trojanovski

stvo v Sibirijo. O Blücherju je pa odločil Vorosilov, ki naj bi ga izpodrinil Blücher. Baje je vplival na sklep Vorosilova Tuhačevski, zdaj pooblaščen za zastopnik Vorosilova, nekoč carski gardni poročnik.

Blücher se je vrnil v Čito in postal je vrhovni poveljnik vzhodne rdeče armade. Samo strogo so mu prepovedali vrniti se v Moskvo. Če se je vrnil zdaj in celo na kongres komunistične stranke, če je imel važna posvetovanja z Vorosilovim, s Stalinom in celo s Kaganovičem, ki je zahteval takrat njegovo glavo, je to jasen dokaz, da se na Daljnem vzhodu nekaj pripravlja. Položaj je resen. Zato so poklicali v Moskvo najboljšega vojskovodjo rdeče armade. Sicer imamo pa pri rokah še druge dokaze. Zadnje dni januarja je priplulo v Tihy ocean zopet več edinic ameriškega brodoma. Sredi januarja je pa podpisal japonski cesar odlok o ustanovitvi novega armadnega zbora 50.000 mož. Ti vojaki so dobili uniforme, kakršne nosijo japonski vojaki v Mandžuriji in Sibiriji.

Na Japonskem so pa imeli nedavno izpremembo vlade in izpremembo v vojnem ministertvu. Iz njega je odšel Sadao Araki. Odšel je zaradi bolezni. Imel je nevarno pljučnico, njegova demisijska torej ni bila politična. Araki je izgradil režim in ga tudi zavaroval. Ta 56-letni mož je bil v resnici diktator Japonske. Dobro ga je primerjal neki angleški novinar z Mussolinijem, ki ga Araki osebno pozna in ga je tudi posnemal. Na Japonskem se človek rodi častnik. Častnikov sin postane častnik in kdor nima prednikov iz vojaških krogov, ne more misliti na visok položaj v armadi. Araki je bil prvi vojaški dostojanstvenik, ki je izšel iz ljudstva. Njegov oče je bil siromašen vrtnar. Mladi Araki je bil najprej knjigovodja, potem vojak, pozneje častnik, potem general, divizionar, revolucionar, zarotnik in končno japonski Mussolini, diktator dežele vzhajajočega solnca. Stisnjenih zob je delal ta mož svojo karijero in delal jo je preko trupel.

15. maja 1932 so umorili mladi častniki in fašisti ministrskega predsednika Inukaja. Vlada je dobro slutila za tem atentatom njegovega incitatorja Arakija. Toda aretirati ga je pomenilo takrat že revolucijo. Araki je kmalu postal idol vseh mladih častnikov in vojakov. Za javnost so bili Inukajevi morilci obsoje-

General Araki

izbran za prvega sovjetskega poslanika v Ameriki, najbolj dokazuje, da gre med Rusijo in Ameriko tudi za vojaške zadeve, in sicer v zvezi z Japonsko.

8. januarja se je vrnil začasno v Ameriko prvi ameriški poslanik v Moskvi William Bullit. Najprej je poročal Rooseveltu o tekočih zadevah, potem je pa govoril z novinarji. Dejal jim je: »Govoril bom odkrito. V Rusiji so mi dejali, da sem najprej iskren človek, potem šele diplomat. Mimogrede rečem sem najprej novinar in šele potem diplomat. Povem vam torej, da je rusko-japonska vojna na pragu in da se je Rusija na njo dobro pripravila.«

21. januarja je govoril v Moskvi na kongresu komunistične stranke pooblaščen zastopnik komisarija za težko industrijo Kaganovič. Njegove izjave so važne, ker je osebni Stalinov prijatelj in kar si Stalin samo misli, ker sploh ne rad govori, polovi Kaganovič na usta. Mimogrede omenjamo, da je govoril Kaganovič o Mač antanti. Francija, Amerika in države Male antante iskreno žele mir in zato bomo skušali živeti z njimi v čim boljših odnosih, je dejal. Toda vsa teža njegovega govora je bila obrnjena na Daljni vzhod, na Japonsko. Vsak hip moramo biti pripravljeni na presenečenje, je dejal. Glasovi iz Japonske, ki to zavračajo, nas ne bodo zbegali. Japonska se je že delala enkrat mirujočjo, potem je pa izvalila vojno.

Vse to so samo besede. Resno pa govorijo o napetem položaju na Daljnem vzhodu to, da je prišel na kongres komunistične stranke iz Čite poveljnik vzhodne armade Vasilij Konstantinovič Blücher. Kdor pozna ruske notranje razmere, bo lahko prav ocenil ta dogodek. Če hočemo prav razumeti pomen njegovega prihoda v Moskvo, moramo poseči malo nazaj. Ko je predsednik sveta ljudskih komisarijev Sirov zasnoval zaroto proti Stalinu, je sestavil tudi listo novih komisarijev. Za vojnega komisarija je bil določen Blücher. Lista je pa prišla v roke Stalinu. S Kaganovičem sta odločila, da mora Sirov v prognan-

Sovjetski poslanik Trojanovski

ni. Vojno sodišče jih je obsodilo na ječo od 8-15 let. Toda noben obsojenec ne sedi v ječi. Vse so poslali na Kitajsko, na bojšče. Araki je postal vojni minister v Saitovi vladi in pregovoril je Saito, da je sestavil vlado iz samih slabšičev, tako da je on absolutistično vladal. Vrgel se je na reorganizacijo vlade. Njegov cilj je bil okupacija Mandžurije. In čeprav je delal po svoji volji in proti volji cesarja samega, je dosegel, kar je hotel. Ko je pokazal 10. septembra 1933 cesarju 162 vojnih ladij in 182 hidroplanov nad njimi, mu je cesar dejal pred mikrofonom Foxovega žurnala: »Ti si pogum, delo in skromnost! Ti si usoda Japonske!« In takoj potem je podpisal močno povišane postavke za vojsko v proračunu.

Če so v vojnem ministertvu slišali na hodniku kašljati Arakija, so prebledeli tudi stari vojaki. Mršav starec upadlega obraza je težko vladil po hodnikih sabljo, počival je na stopnicah, toda v bolnem telesu je bil krepak duh. Bil je strah vseh starih generalov, ki so se mu zdeli preveč popustljivi, in okrog sebe je zbral mlade ljudi, da bi se lahko

opiral na nje pri svojih načrtih. Leto 1935 je bil določen za leto vojne z Rusijo. Pa je dvignila glavo politika mirnih, politika zvižaje, opreznosti in postopnega popuščanja, da je moral Araki odstopiti. Deloma je bila to tudi posledica pogajanj med Rusijo in Ameriko.

Arakiju je sledil v vojnem ministertvu Hajaši, njegova desna roka, vrhovni poveljnik japonske armade v Mandžuriji, pripadnik visokega plemstva z velikim vplivom na cesarja, čigar svetovalec je bil še kot polkovnik, pa tudi zvest čestilec Arakija. Za vsak slučaj mu je pa postavil Araki za hrbet dva zvesta čuvarja fašističnega režima, svojega zeta generala Koiso in viceadmirala Siengu. Pristaši miru si niso upali niti spregovoriti. Siengu je objavil program nove vlade. Poznamo ga v dveh izdajah. Eno je zaplenil poročevalski urad za inozemstvo, druga, kakor jo je avtentično stiliziral Siengu in kakor je bila razglašena 10. februarja na panazijskem kongresu, se pa zaključuje z besedami: »Azijski v boj proti belim hudicem!«

Velika letalska tekma

Nedavno smo poročali o odločilnem spopadu med francoskima letalcema Detroym in Doretom za naslov »kralja zrakov«. Zmagal je v drznih zračnih akrobacijah Detroyt. Na sliki vidimo od leve na desno zmagovalca Detroyta, Willy Coppensa in sodnika.

Država brezposelnih

V neki tehnično gospodarski reviji čitamo o zanimivem predlogu. Gre za načrt nekega švedskega inženjerja, ki hoče ustanoviti v Avstraliji originalno državo. Vse velike države naj bi se združile v trgovsko družbo in dale za novo državo na razpolago denar, blago in perivalstvo. Nova država bi tako pridobila takoj 20 do 25.000.000 prebivalcev, samih brezposelnih, zbranih od vseh vetrov. To bi bila torej država brezposelnih, ki bi jih seveda potem ne morila več brezposelnost, ker bi v novi državi takoj dobili zaposlitev. Iz te mešanice pripadnikov raznih narodov bi se sčasoma izkristalizirala nova narodnost, kakor je bilo to v Ameriki. Kar traja sicer stoletja, naj bi se to uresničilo v 10 letih.

V začetku bi upravljal novo državo predsednik mednarodne družbe za ustanovitev te originalne države. Čim bi se načrt obnesel, bi stopila na krmljo nova uprava države. Tako ustanovljena država bi bila seveda dolžnica starih držav, ki bi jo ustanovile. Na Švedskem je vzbudil ta načrt mnogo pozornosti in razvila se je živahna debata o tem, ali bi se dala taka država ustanoviti ali ne. Večina misli, da je to fantazija.

Kaj vse zbirajo

Tu pa tam čitamo o čudakih, ki zbirajo na prvi pogled brezposelne stvari. Malo je na svetu predmetov, ki bi ušli pozornosti strastnih zbiralcev. Eni zbirajo originalne slike, drugi pošne znamke, tretji metulje. Četrtri hrošče, peti star porcelan itd. Nič čudnega ni, da imajo največje zbirke milijonarji. Tako ima milijonar R. Zinbern največjo zbirko porcelana, W. Jocey največjo zbirko metuljev, W. Cellerborn zbirko orožja, W. Wanson zbirko glasbenih instrumentov, angleški kralj pa zbirko ur. To pa niso čudaške zbirke. Mnogi ljudje zbirajo predmete, ki so jim rešili ali pa izboljšali življenje. Tako ima Bata zbirko čevljev, Waldes zbirko zaponk in gumbov. Coty je imel zbirko najrazličnejših kozmetičnih pripomočkov. Anglež Ra-

2=1 to pomeni

2 zavitka sta potrebna za eno pranje po Schichtovi metodi: Ženska hvala za namakanje, zvečer, Schichtovo terpentinsko milo za enkratno izkuhanje prihodnje jutre.

TO JE CELO DELO PRI SCHICHTOVI METODI

phael Tuck, sin očeta prve razglednice, ima zbirko 15.000.000 razglednic. W. Bronsil zbirko 11.000 fotografij velikih zločincev, Henry Ford zbirko motornih vozil itd.

Ljudje, ki imajo mnogo denarja, imajo tudi mnogo muhastih idej. Rothschild zbira bolhe, kar je pa bolj trgovsko kakor naravoslovno prizadevanje, kajti bolh je na svetu vedno manj. Bogata Rothschildova zbirka bolh ne bo torej samo edinstvena, temveč tudi dokumentarna. Američan Vanderbilt ima krasno zbirko damskih robcev. Zanimiva je zbirka reklamnih letakov in lepakov, ki jo ima R. Wallenberg. A. Wellington zbira kravate znamenitih mož, W. Edingstern pa njihove ovratnike, a Jammes Warrov njihove brke.

Stratosfera

Pred 30 leti je bilo dognano, da pada toplota zraka na vsak poldrugi kilometer višine približno za 5°C, v višini 11 km pa neha padati. Ta višina je postala meja med še višjo zračno plastjo, ki je dobila ime stratosfera, dočim se imenuje spodnja zračna plast troposfera. Dognano je bilo tudi, da se menja višina troposfere po zemljepisni širini. Nad tropičnimi kraji je visoka 16 km, nad polarnimi pa samo 5-6. Iz tega sledi, da je nad ekvatorjem v višini 16 km toplota nižja, nego v arktičnih krajih in sicer okrog 85°C pod ničlo. To je najbolj mrzel kraj, ki ga sploh moremo doseči. Človeštvo se zdaj zanima za vprašanje, kaj se vidi med poletom v stratosfero. Najvišji oblaki so kvečjemu 9,5 km nad zemljo, nad njimi je pa nebo čisto in intenzivno modro. Višina 24 km je pa skoraj brezposelna, če jo primerjamo z 12.800 km zemeljskega premera. Iz te višine lahko torej vidimo samo neznamen del zemeljske površine in še to le, če je vreme zelo ugodno. Podatki o vremenskih razmerah visoko nad zemljo so zelo važni za napovedovanje vremena. V ta namen spuščajo učenjaki visoko v zrak balone z instrumenti, ki beležijo temperaturo, zračni pritisk itd. Prof. Regamer je dobil tako podatke iz višine 28 km. Seveda pa instrumenti ne morejo prinesiti na zemljo tako točnih podatkov o stratosferi, kakor človek, in zato vidimo vedno večje prizadevanje prodreti v stratosfero bodisi z baloni ali z letali.

Zborovanje Narodne odbrane

Gornjigrad, 8. maja
V Gornjem gradu se je vršil v nedeljo Sokolskem domu v Mozirju ustanovni občni zbor Narodne Odrbane. Zbora se je udeležilo mnogo somišljenikov nacionalne ideje iz bližnje in daljne okolice, na zbor je prikorakala tudi četa borcev viteške sekcije NO iz Bočne. Iz Ljubljane so se zbora udeležili delegati občnega odbora NO predsednik dr. Cepuder ter člana odbora Brnčič Matko in Kokoli Franjo. Mariborski občni odbor je poslal na ustanovni občni zbor svojega tajnika dr. Vauhnik Milosa iz Maribora.

Ob 15. uri je predsednik pripravljalega odbora NO dr. Rak Janko iz Gornjega grada otvoril zborovanje, v kratkem in stvarnem govoru pojasnil pomen in namen Narodne odbrane ter orisal njene cilje. Dr. Cepuder je vinarno pozdravljen govoril o Narodni odbrani in njenih nalogah nekdanj in sedaj. Podal je izčrpno sliko o tej veljavni nacionalni organizaciji, ki se je pojavila iz naroda in za narod že v bivši Srbiji pred 25 leti ter očrtal njeno delo za časa balkanske in svetovne vojne.

Radi odsotnosti predsednika gospodarske sekcije Narodne odbrane dr. Dularja Milana je podal dr. Cepuder kratko poročilo tudi o delu Narodne Odrbane na gospodarskem polju in o akciji »Svoji k svojemu«. Dotaknil se je vprašanja tuje industrije na našem ozemlju, zaposlitve tujcev pri nas in brezposelnosti domačega delavstva.

Dr. Vauhnik Milos, ki je prinesel iz Maribora tople pozdrave predsednika Narodne odbrane generala Maistra, je podal v svojem borbenem govoru nazorno sliko, kako se mora pravi nacionalist udeleževati na vseh poljih gospodarskega, socialnega in kulturnega življenja. Omenil je pomanjkanje borbene in nacionalne organizacije ob času prevrata in pozval, ko je naša Koroška klicala na pomoč in se je našlo nekaj mladih fantov na braniku naše zemlje. Kje so bili takrat drugi? Pozival je vse one, ki čutijo iskreno in ljubeč svojo domovino, da branijo svojo zemljo in svoji rod naravnemu tuču vedno in povsod.

Brnčič Matko je govoril o agrarni reformi, njenih nalogah in razvoju te reforme. Podal je točno statistiko zlasti za gornjegrski srez. Njegova izjava so bila zelo poučna za tukajšnje kmetstvo, ki je močno zainteresirano na pravilni izvedbi agrarne reforme.

Kot četrti govornik je nastopil podpredsednik občnega odbora NO v Ljubljani in občinski čelnik viteških sekcij Kokoli Franjo. Njegov borben govor je zlasti navdušil mladino — naše borce. Omenil je pomen jurjevanja med srbskimi četniki. Dalje je govoril o onih, ki zanašajo med naš narod razdor in sovraštvo mesto ljubezni, ki samo razdirajo tam, kjer ni potreba ter naglasil, da bo Narodna Odrbana udarila tam, kjer je udarec nujno potreben in zrušila vse, kar je grajeno na laži, sleparstvu in korupciji. Postaviti je treba nove, trdnjše temelje in zgraditi mogočno stavbo, ki naj bo last vseh pravih in iskrenih Jugoslovenov, katerim je blagor domovine in dobrobit lastnega naroda prva in najsvetejša misel.

Po zboru je priredil pevski zbor NO iz Bočne krasen pevski koncert, ki ga je uspešno vodila tamkajšnja učiteljica gdnca Majerholdova. Ta zbor, sestavljen iz samih kmetijskih fantov, zasluži javno pohvalo za vzorni nastop.

Današnje zborovanje Narodne odbrane je dokazalo, kako željno je pričakovalo naš eljuštvo ustanovitve organizacije, ki naj mu brez hujškanja in puhlih fraz vlija pogum, da prestane današnje težke čase.

Iz Kranja

Jutrišnja slavnost kranjskih gasilcev. Domača prostovoljna gasilska četa bo jutri zopet praznovala lepo slavo. Pod pokroviteljstvom g. bana dr. Marušiča bo ob 15. popoldne stolni kanonik g. dr. Mihael Opeka na Glavnem trgu blagoslovil novo Magirus avto-letstvo in motorno brigado, katerima bo kumovala veletrgovčeva soproga g. Angela Andrašičeva. Po slovesni blagoslovitvi in govorih bo defile gasilskih čet z razhodom pred Narodnim domom, kjer bo ogled avto-letstva, na kar se bo razvila v Nar. domu velika zabava.

Nogomet. Jutri, na praznik odigra na preurejenem igrišču Korotana svojo revanžno prijateljsko tekmo SK Disk iz Domžal. Tekma bo zanimiva, ker so Domžalci vedno opasni nasprotniki, kadar zaigrajo z voljo in elanom. Ta tekma, ki pričinja od pol 17. uri, bo obenem resen trening za prihodnjo nedeljo, ko ima Korotan v gosteh odlično enajstoročje iz Celovca. Sportklub Austria, koroški prvak in poleg grških vodilnih klubov najodličnejši predstavnik avstrijskega amaterskega razreda, nam je ostal v dobrem spominu iz zadnjega njegovega gostovanja, ko je odpravil domače kar z dvoštevilčnim rezultatom. No, od tedaj je minulo več let in nivo našega nogometa se je precej dvignil. Zanimivo bo prihodnjo nedeljo primerjati napredek naših fantov — o dvoštevilčnem rezultatu seveda ne more biti več govora — vendar bodo znali gostje izenačiti prednost prostora s svojo karakteristično prizemno igro kratkih pasov, ki sliči znamenitemu stilu dunajskih profesionalov. — Prepričani smo, da se bodo naši fantje potrudili in potrdili sloves, ki so si ga takem let pridobili, kakor smo tudi uverjeni, da bodo vsi prijatelji športa iz Kranja in okolice v rekordnem številu posetili to mednarodno srečanje. Tekma se vrši ob vsakem vremenu. Začetek ob pol 17. uri. Otvori jo ob 15. uri zanimiva predtekma.

Na ponedeljkov živinski sejem je bilo prignanih vsega 446 glav živine in sicer 79 volov, 35 krav, 4 teleta, 4 junice, 140 svinj in 284 prašičev, kar je v letošnjem letu vsekar rekordno število. Promet je bil na trgu prav odličen in je bilo prodanih vsega 378 glav.

Iz Hrastnika

Javno zborovanje Narodne odbrane bo ob 9. v Sokolskem domu in ne kakor je bilo včeraj pomotoma objavljeno ob 10. Vabimo vse prebivalstvo da se istega v čim večjem številu udeleži. — Krajevni odbor NO

SPORT

Za teniški naraščaj! SK Ilirija, teniška sekcija, sporoča vsem roditeljem, da je letos določila za naraščajnike do 16. leta starosti sezonski prispevek v znesku 50 Din, ker hoče s tem omogočiti mladini boljše tega najljubšega športa. Naraščaj se bo uvrstil v poseben osek in bo igral dnevno do 16. ure popoldne. Treninji naraščaja se bodo vršili pod strokovnim vodstvom. Naj bi roditelji uvideli dobro voljo kluba in mladino poslali na teniške prostore SK Ilirije. Prijave se sprejema dnevno na igrišču. Družabne igrice obveščamo, da so igrišča gotova, garderoba primerno renovirana, zato naj si prijavi pohalet! — Prihodnjo nedeljo se vrši v Celju II. kolo drž. prvenstva moštev. Teniška ekipa Ilirije nastopi proti Smuškem klubu v Celju. — Za binokli bo v Ljubljani velik turnir za prvenstvo dravske banovine, teden za tem se pa nadaljuje a III. kolom drž. prvenstva, kjer ima Ilirija prav lepe izgleda, da se uvrsti v finale.

Ponson du Terrail: 18
Lepa židovka

Roman.

...Zakaj pa ne?... Ker ste odlični plemič, jaz pa navadno dekletje, navadna židovka... Kar pomirite se, sem ji dejal, k sreči ne delim predsodkov svoje ga stanu... Recimo, da je tako, je odgovorila, toda vi imate razmerje... Da, toda to razmerje me zelo teži in pretrgam ga, kadar boste hoteli... Sara se je začela tresti... Ali pa veste, — je vzkliznila, da je ta ženska sposobna kruto maščevati se, in sicer ne samo vam, temveč tudi meni in mojemu stricu?... Skušal sem jo potolažiti... Oh, ne, je ugovarjala, če bi se omožila z vami, bi se zgodilo ta samo pod pogojem, da zbežiš daleč iz Francije in se zatečeš v Nemčijo... To je bilo vse, kar sem mogel doseči. Najino ljubezen je pa čakalo razvozljanje, ki ga je pospešila še prava katastrofa.

— Kaj? Katastrofa? — je vprašal Raoul.

— Da, Bož že videl. Moja pustolovščina se je raznesla po mestu. Ljudje, ki sem jih bil ubil, se seveda niso pritoževali.

— To je razumljivo, — se je zasmel Raoul.

— Zato so pa drugi zagnali krik in vik.

— Kaj poveste!

— Potem se je povsod o tem govorilo, češ, da zahajam vsako noč k lepi židovki. Te govorice so prišle tudi do markize, ki je ljubosumnejša od tigrica. Nekega jutra mi je guverner naročil, naj spremim pošiljko streliva v Lanquedock. To je pomenilo, da bova s Saro štirinajst dni ločena. Ko sva se poslovljala, sva si sveto prislegla večno ljubezen in odpotovala sem, ne da bi slutil, da me je v resnici markiza spravila iz Bordeauxa. Druga dne po mojem odhodu so povabili očka Samuela v Chateau-Trompette. Guverner ga je sprejel namršenih obrvi.

— Dragi moj Samuel, — mu je dejal, — vi imate nečakinjo, ki je lepa.

Samuel je pa presenečeno pogledal, guverner je pa nadaljeval:

— Vaša nečakinja je prelepa, da bi mogla ostati v Bordeauxu.

— Toda gospod guverner, — je ugovarjal žid.

— Upam, — je nadaljeval guverner, — da vam ni treba še posebej omeniti, da je kapitan de Blossac zaljubljen v vašo nečakinjo. To veste enako dobro, kakor jaz.

— Zali bog, — je vzdihnil Samuel.

— Neka dama, ki skrbi zanj iz razlogov, ki vam jih ne morem pojasniti, me je naprosila, naj vas izženem iz Bordeauxa. Tej dami ne morem odbiti nobene prošnje. In vendar sem ji ustregel pod enim pogojem.

Samuel se je ves tresel.

— Vi ostanete v Bordeauxu, — je odločil guverner, — toda nečakinjo pošljete nazaj v München.

Samuel ni mogel ugovarjati. Obljubil je guvernerju, da pošlje svojo nečakinjo nazaj v Nemčijo. In Sara je drugi dan res odpotovala s svojo vzgojiteljico.

— Meni se pa zdi, — je prebil Raoul njegovo pripovedovanje, — da...

— Počakaj malo... Sara je odpotovala, toda ostala je v Poitiersu, kjer se je nastanila v krčmi in mi pisala.

— Dobro.

— Čez osem dni sem bil zopet pri nji in še čez osem dni se je ponovno vrnila v Bordeaux ter se skrila v strževni hiši.

— Kaj pa markiza?

— Prvotno ni ničesar slutila, dejala je samo: Lepa židovka je odpotovala, grof...

— Ah, sem odgovoril navidez presenečeno.

Ker je hotela biti varna, je markiza verjela, da jo še vedno ljubim.

Med Filipovim pripovedovanjem se je ustavil čoln na peščenem bregu blizu caillouskih vrat.

X.
V PODZEMLJU.

Grof Filip je vstal, položil prst na usta in zašepetal Raoulu:

— Tu stopiva na breg, toda biti morava zelo oprezna.

Stari in novi Bordeaux je bil pogreznjen v temo. Vse vrvenje je bilo osredotočeno v Chateau-Trompette in samo nad pristaniščem je svetilo nekaj luči.

Filip de Blossac se je za hip ustavil na bregu in napeto prisluhnil, potem se je pa pazljivo ozrl na vse strani.

Končno je dejal:

— Nič sumljivega ni tu. K sreči ni nama nihče sledil. Pojdiva naprej, Raoul.

— Kam me pa vodite? — je vprašal Raoul.

— Hočem vas predstaviti lepi židovki.

Raoul je zadržal.

— Kaj greva v ulico des Argentiers? — je vprašal.

— V Samuelovo hišo sva sicer namenjena, toda ne po ulici des Argentiers, — je odgovoril grof de Blossac.

— Nekaj časa sta šla po nabrežju, potem se je pa Filip ustavil pred vrati hiše, oddaljene samo nekaj korakov od caillouskih vrat.

Filip je vzel iz žepa ključ in odprl vrata.

Dajte mi roko, Raoul, ker bova hodila po temi.

Stopila sta na ozek hodnik, kjer so bile na koncu vijugaste stopnice.

— Držite se ograje, — ga je opozoril Filip.

— Vrag naj me vzame, — je pomislil Raoul, — če vem, kako prideva po tej čudni poti v Samuelovo hišo.

Na začetku stopnišča se je Filip zopet ustavil, potegnil iz žepa drugi ključ in odprl z njim druga vrata.

— Zdaj pa ne bova več hodila po temi.

In iz žepa je vzel svečo ter jo prižgal.

Raoul je opazil, da sta v sobici z zamreženim okencem obrnjenim na reko. Pohištva je bilo tu zelo malo in samo v enem kotu je visela na leseni kljuki delavska obleka.

— Tu se vsak večer preoblečem, — je pripomnil Filip smeje.

In že se je začel urno preoblečati.

— Če hočete iti z menoj, Raoul, se morate tudi vi preobleči.

— Seveda hočem in rad storim, kar mi velite.

— Kakor vidite, imam tu še eno obleko v zalogi in ker sva skoraj enake postave, vam bo gotovo prav.

— Kje pa sva? — je vprašal Raoul.

— V hiši, kjer stanujejo pristaniški delavci in kjer sem si najel to sobico.

— Ali pa moreva priti od tod v mesto?

— Ne. Morava se vrniti.

— In kaj potem?

— Potem bova morala potrkati na caillouska vrata.

— Oprostite, — je dejal Raoul, — nekaj mi ne gre v glavo.

— Kaj pa?

— Kako to, da se vrata, ki bi ostala zaprta grofu Filipu de Blossacu, na stežaj odpro navadnemu pristaniškemu delavcu?

— Ta na videz velika zagonetka, — je odgovoril Filip, — se da, kakor boste videli, zelo lahko pojasniti.

— Poslušam vas, dragi bratranec.

— V Bordeauxu nimamo samo vojaškega, temveč tudi civilnega poveljnika. Ker je le-ta sam trgovec, se peča samo s trgovskimi posli. Cim pripuše ladja v pristanišče, ga takoj obveste o tem. Stanuje v Bordeauxu, v ulici des Bahutiers. Njegova pisarna je odprta vso noč in je v stalni zvezi s pristaniškim delavci, kakor sva baš midva, ki nosijo medalje, kakršna je ta-le.

— Kako ste si pa mogli preskrbeti to medaljo? — je vprašal Raoul.

— Ker imam za pajdaja pravega pristaniškega delavca, ki mi jo posoja.

— Dobro. In ta medalja?

— Zadoštuje v polni meri, da se vrata odpro.

Novi običaji naših kupcev

Ljudje zdaj skrbno pazijo, da ne znašajo računov čez 20 Din, da ni treba plačati nove takse.

Ljubljana, 9. maja.

K sreči smo preglušili staro lajno, ki še vedno tako nebeško poje, kako imenitni so bili stari časi. Zdaj opevamo vsi oficijelno po svojih najboljših močeh nove čase. Z novimi časi se uveljavljajo novi običaji, ki niso nič manj romantični, pr. od srednjeveškega viteštva ali tlake. Njega dni je bilo to in ono imenitno, dandanes je pa vse. Ničesar ni več, da bi se kdo še lahko spodikal, zgrajal ali pohujševal. Vsi smo zadovoljni, pa tudi navdušeni.

Toda zadovoljnost in navdušenje spadata pod drugo poglavje, zdaj govorimo le o lepih običajih. Kaj bi n. pr. dali dandanes za to, da bi zvedeli, kako so njega dni nastajali naši običaji, ki smo na nje tako ponosni! Da ne bodo znanjci tako brez virov, kot smo zdaj mi, je treba vsakega zapisati, kako zdaj nastajajo ljudski običaji.

Najbolj romantični so novi običaji kupcev in upnikov. Kdo bi mogel tajiti, da ni prelep običaj, da ti ni treba več plačevati dolgov ter da lahko živiš od rojstva do pogreba na upanje! Denar je izbrul že skoraj povsem svoj pomen. Ljudje nitna tožijo več, da ni denarja, saj ga več ne uporabljajo. Zdaj ne gre več za to, kako bi prišli do denarja, temveč kako bi delali dolge, ki jih ni treba plačevati. Hvala vredno je, da se trudimo vsi, kako bi delali čim bolj uspešno dolge in se razveseljevali, da smo na uspehe res lahko ponosni. Toliko se dandanes govori o najrazličnejših pokretnih, dočim povsem pozabljajo na najmočnejši pokret, na pokret dolžnikov.

Toda tudi pokreti spadajo pod drugo poglavje. Govorimo le o prelepem običaju, ki se je uveljavil šele pred dnevi. Dolžnost bi bila sicer trgovcev, da bi se navduševali zanj, a pokazati je treba, da smo solidarni z njimi. Največ sivih las je delala trgovcem doslej konkurenca, bodisi umazana, bodisi vsega spoštovanja vredna. Odslej si pa trgovci ne bodo več mogli konkurirati.

V specifični trgovini zahteva gospa četrt kg moke. — Samo četrt, milostiva? — se čudi trgovec. — Da! — še smem postre-

di, prosim? Osminko kisa! — Samo...?

— No, kaj? Osminko! — Gospa noče kupiti nič več. Trgovec se poslavlja žalosten z grenko mislijo, da ljudje dandanes ne vedo več kupovati niti na upanje. Zamisljen gleda za odjemalko, kar mu udari kri v glavo — gospa vstopa v trgovino njegovega konkurenta! Njegova zvesta odjemalka! Takoj pošlje javenca h konkurentu z bankovcem, naj ga zamenja za drobščer ter mu naroči, naj dobro pazi, kaj bo kupovala gospa.

Vajenec se je vrnil z novico: Gospa je kupila osminko olja, košček mila in četrt kg moke. Tega trgovca ni mogel razumeti. Zdal se je pa ne čudi več. Prihajajo novi kupci in vsi kupujejo po novem običaju. Slehermi kupci paži, da ne znašajo računov čez 20 Din. Nihče noče plačati nove takse na račune. Gospodinjke romajo od trgovine do trgovine, vsak trgovec zasluži malenkost. V začetku meseca mora skrbna gospodinja v dvajset trgovin, da se do- bo založi s specijerjo. Nekateri se zaradi tega celo začne opuščati mesečne knjižice.

Zelo so prizadete dame, ki tako rade kupujejo moderne klobuke. Klobuka namreč ne moreš kupiti po kosih, pri desetih modistkah. Enaka težava je z nakupom čevljev, ki jih ne dobiš izpod 20 Din, čeprav bi kupil en čevlji v eni, drugega pa v drugi trgovini. Pri kupovanju oblek bi se že našel kakšen izhod. Dva gumba bi kupil tu, dva drugje, polovico hlačnice tam polovico pri konkurentu itd. Običaj, ki se je začel tako lepo uveljavljati bo pač treba podpirati, češar se morajo zavežati predvsem trgovci, ki se naj zalagajo od- slej s takšnim blagom, da ga lahko sestaviš, n. pr. z lonci brez dna in dna brez koncev, s hlačnimi žepi brez hlač in s hlačami brez hlačnic, z dežniki brez streh, s čevlji brez podplatov, s srjanci iz dva- nastih kosov itd.

Kupci so našli izhod in naj prodajalci ne meče pred dejstvo: ko bomo sregledali vsi, se bo šele začela romantična doba ter bomo lahko peli še bolj mogočno slavo novim časom, ki jih naj vzame vrag.

Iz Trbovelj

— Nogometne tekme na vnebohod. Na praznik, v četrtek 10. t. m. praznuje v Trbovljah prvak I. b razreda in kandidat podsavezne lige SK Reka. V kakšni formi se trenutno to simpatično moštvo nahaja, nam pričajo uspehi in rezultati pomladanskih prvenstvenih tekem. SK Trbovlje, ki nas je zadnje čase presenetil s svojimi uspehi, bo moral napeti vse sile, da doseže vsaj časten rezultat. Tekma se prične ob 16. na igrišču SK Trbovlje in to ob vsakem vremenu. Pri predtekmi nastopita rezervi Trbovlje: Hrastnik.

— Oktet društva tudniških nameščen- cev je v nedeljo popoldne pel v ljubljanskem Radiu tako dovršeno lepo, da si to lahko upravičeno šteje v uspeh. Še veliko lepše pa se sliši petje okteta v dvorani, zato naj nihče ne zamudi koncerta, ki ga priredi oktet na praznik vnebohoda, t. j. 10. t. m. ob 20. v dvorani Sokolskega doma. Na sporedu je 16. najlepših jugoslov- enskih pesmi ki bodo gotovo vsakogar ki ljubi lepo petje, za nekaj uric prijetno razvedrile da bo pozabil na vsakdanje križe in težave.

— Šod Narodne strokovne zveze. Tukajšnja podružnica Narodne strokovne zveze bo imela na praznik 10. t. m. ob 15. v dvorani Forte na Voda veliki shod, na katerem se bo poročalo o poteku interven- cije rudarskih delegatov v Beogradu radi obnove pogodbe za dobavo premoga železnici kakor tudi o splošnem položaju delavstva.

— Sokolski izlet na Lohček prelom. Sokolsko društvo obvešča vse one, ki so se nameravali udeležiti majniškega dršitvene- ga izleta na Lohček 10. t. m., da je bil iz- let preložen na nedeljo 13. t. m., ker se vr- ši na praznik velika prireditve Sm. kluba Polž v Zavrtačah pod Sv. Duhom. Prijavi- no za izlet v znaku 5 Din (za vožnjo) spre- jema iz prijaznosti trgovina Rojec zaključ- no do sobote.

— Osebna vest. Z odlokom apelacije- ga sodišča v Ljubljani je bil sprejet v sod- no prakso pri sreskem sodišču v Višnji go- ri dipl. pravnik dr. Milan Šval iz Ivanč- gorice.

— Zivahna gradbena sezona se je letos pri nas že zelo zgodaj začela. Mnogi so uvideli, kako izredno ugodno lego ima Ivančna gorica zlasti v gospodarskem po-

gledu, saj se na eni točki stikajo železnica, državna cesta in banovinska cesta a celim zaledjem velike Krške doline. Kakor lano- sko leto, tako se tudi letos gradi več novih stavb: tri stanovanjske hiše, obsežno gos- podarsko poslopje ter velike delavnice za strojno mizarstvo. Hitrega razvoja ne ustav- lja niti gospodarska kriza.

— Smuk — v Zavrtačah. Podjetni in agilni Smučarski klub Polž, ki si je nadel nalogo, da nam postavi prvi smučarski dom na Dolenjskem pri Sv. Duhu, priredi na praznik velike veselice sredi prelepe maj- niške narave v Zavrtačah pod Sv. Duhom. Naj ne bo okoličana da ne bi pohitel ta- dan v Zavrtačah, kjer se bo navžil vseh do- brot, obenem pa podprl akcijo za naš prvi smučarski dom!

Sibirski mamuti

Angleški raziskovalec H. A. Bryden priobčuje zanimive podatke o mamutih, ki so jih našli v Sibiriji. Mamutov okel, poklonjen nedavno kensingtonskemu muzeju, je največji med vsemi mamu- tovim okli, kar jih imajo v Angliji. Dolg je nad 4 m in od slonovih oklov se razlikuje v tem, da je izredno zakriv- ljen. V geološkem muzeju mesta Mexi- ka pa imajo dva okla, od katerih je eden dolg nad 5 m. V muzeju v Cam- bridgu v državi Massachusetts imajo 4 m dolg okel, ki tehta 226 kg.

Ti mogočni mamutovi okli, ki so jih našli v najsevernejših krajih azijske Rusije, so ležali dolga stoletja takore- koč v ledenici. Kako so ti ogromni, ko- smati sloni z močno zakrivljenimi okli končno izumrli, je še vedno zagonetka. Bassett Digby, ki je prepotoval severo- vzhodno Sibirijo ter napisal znamenito knjigo o mamutih in lovu na nje, meni, da gre pri mamutih, ki jih odkopavajo v Sibiriji, za mamute, ki so padli v raz- poke v ledu in tam zamrzli. Toda ka- ko so se mogle te ogromne 3.5—4 m visoke živali preživljati v krajih večne- ga snega in ledu in kako je mogoče, da jih v severovzhodni Sibiriji toliko izko- pavajo? Da so bili mamuti dobro zavo- rovani proti silnemu mrazu, vidimo iz tega, da so bili pokriti z dolgo, temno dlako, pod katero je bila gosta plast

Iz Ivančne gorice

— Sokolski izlet na Lohček prelom. Sokolsko društvo obvešča vse one, ki so se nameravali udeležiti majniškega dršitvene- ga izleta na Lohček 10. t. m., da je bil iz- let preložen na nedeljo 13. t. m., ker se vr- ši na praznik velika prireditve Sm. kluba Polž v Zavrtačah pod Sv. Duhom. Prijavi- no za izlet v znaku 5 Din (za vožnjo) spre- jema iz prijaznosti trgovina Rojec zaključ- no do sobote.

— Osebna vest. Z odlokom apelacije- ga sodišča v Ljubljani je bil sprejet v sod- no prakso pri sreskem sodišču v Višnji go- ri dipl. pravnik dr. Milan Šval iz Ivanč- gorice.

— Zivahna gradbena sezona se je letos pri nas že zelo zgodaj začela. Mnogi so uvideli, kako izredno ugodno lego ima Ivančna gorica zlasti v gospodarskem po-

volne, debela 20 do 30 cm.

V Sibiriji je gotovo še mnogo teh ve- likih debelokožcev zamrznjenih v lede- nihih in tundrah. Od časa do časa od- kopljejo zamrznjenega mamuta. Njego- vo meso, ki je tako sveže, kakor je bilo takrat, ko ga je narava zaprla v svojo ledenico, jedo medvedi, volkovi, lisice in celo ljudje. Utrjeni lovci severo- vzhodne Sibirije že davno vedo, da se zlasti okoli zamrznjenih mamutov dra- goceni in zato jih z vso vnamo iščejo. Na pešeni obali Novosibirskih otokov so odkopali že mnogo orjaških oklov. Mamutova slonova kost bo na svetov- nem trgu še dolgo potem, ko bosta afri- ški in indijski slon izumrli.

Angleška ekspedicija v Antarktido

Letos jeseni krene angleška ekpedi- cija v Antarktido, da končno pojasni sporno vprašanje, ali je v južnem po- larnem pasu ena celina ali dve. Ekspedi- cija bo ostala v kraljestvu večnega ledu približno tri leta in njena glavna nalo- ga bo preiskati obalo v dolžini 1500 km med Luitpoldovo in Charcotovo zemljo. Ekspedicijo bo vodil polarni letalec in zemljemerec J. Rymill, udeleželi se je pa 14 članov. Krajine, kamor je namenje- na ekspedicija, je sicer preletel leta 1929 sir Hubert Wilkins, toda videl je le njih neznan del južno od Grahamove zem- lje, ki jo je nazval Hearst Island.

Angleška ekspedicija naj bi ugotovila, ali so v južnem pasu med seboj zvezani deli zemlje, kajti s tem bi bilo dokaza- no, da je okrog južnega tečaja ena sama velika celina. Druga naloga ekspedicije je preiskati zapadno obalo Grahamove zemlje, v dolžini okrog 1000 km, poleg tega se pa pripravljajo člani na me- teorološke študije in na lov na širnem morju. Ekspedicija se napoti v Antark- tido na znani ladji »Discovery II«, ki jo ima na krovu letalo in v decembru pri- pluje v Viljemini zaliv, od koder bo skušala prodreti do Grahamove ali He- arstove zemlje, če je ne bo oviral led. Stroški bodo znašali okrog 150.000 fun- tov sterlingov in angleška vlada bo pri- spevala dve tretjini.

Židovski plesi

O narodnih plesih židov svet še ne ve mnogo. Razvoj telesne kulture med židi je pa opozoril tudi na pomen ritmičnih kretenj in s tem se je pojavilo zaniman- je za ples. V reviji »Židovski vestnik« se dokazuje, da je že v sv. pismu in tal- mudu mnogo izrekov, po katerih lahko sodimo na ritmične kretneje ob raznih prilikah, kakor skoke, poskoke, radost- ne kretneje, kolo, ples v vrstah itd. V talmudu se pogosto omenja ples »rik- kud«. V židovski zgodovini se omenja tudi ples okrog zlatega teleta in ples kralja Davida. S plesom so proslavljale žene in otroci zmago in zmagovalce, s plesom ob spremljevanju bobna je pro- slavila vedeževalka Mirjam srečni pre- hod čez Rdeče morje. Velik, čisto sim- boličen pomen so imeli plesi ob važnej- ših dogodkih. S plesom so proslavljali obletnice pomirjenja Izraela s plemen- om Benjamin. Pri svatbi je plesala ne- vesta ples z mečem.

Pozneje so se pojavili tudi poklicni plesalci in plesalke, ki so pa pripadali večinoma nižjim razredom. To so bili takozvani beraški plesi. V boljši družbi so plesale plesalke, ki so jim bili vzor rimski in grški plesi. V novejšem času obuja židovske plesne moskovsko žido- vsko gledališče Habima. V Palestini je nastalo neke vrste židovsko kolo, ki je posebno priljubljeno med mladino. Po imenu in plesnih korakih spominja na narodne plesne balkanskih narodov.

Otroški razum.

— Kaj pa ti, Jelica, ali se omožiš, ko boš velika?

— Kaj še, jaz storim kakor teta Ro- zalija. Do smrti ostanem vdova.

V filmskem ateljeju.

Režiser igralcu: Delajte malo vese- lejši obraz, ko stopate z nevesto pred oltar! Saj to ni resnična svatba.

VELIKA IZBERA
SVILE
v vseh modnih barvah, gladka in vzorčasta, različne kakovosti, za obleke, bluže in perilo
R. Miklauc
Pri „Škofo“
Ljubljana
3143

VLOGO LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE
dam za hišo (parcelo) v Ljubljani do 500.000 Din ali poso- dim nanjo. — Ponudbe pod »Dobropis 1743« na upravo »SI. Naroda«.

KAJAVNA STRITAR
vsak večer koncert — »prvo- vrstne pjevačice« 34/T

KOSE
velika količina, po Din 5.- do Din 6.- komad v raznih veli- kostih. — Justin Gustinčič, Ma- ribor, Tattenbachova ulica 14. 1758

Tudi Vaša obleka bo kakor nova.

iko jo pustite kemično čistiti in barvati v tovarni

JOS. REICH
LJUBLJANA
Poljanaki nasip št. 4-6
Pralnica — svetilniškalnica

SVEŽE MORSKE RIBE
danes, jutri in v petek v gostil- ni »PRI KMETU«, Gosposvel- ska cesta 8. — Izborna kuhinja in pristna domača in dal- matinska vina. — Se priporoča Stoičič šm., gostilničar. 1785

250.— DIN MESEČNO
2 sobi, kuhinja s pritlikinami. — Gledališka 8, hišnik. 1784

TRAVNIK FRANC,
čevljar v Trebnjem izdeluje in prodaja vsakovrstne moderne čevlje v različnih barvah, ne- verjetno nizkane cene: ženski polčevlji od Din 80.- naprej. Kdor ne verjame, naj se odloči za naročilo; postrežen bo vsak po svoj volji. Trpežno blago, solidno delo, znižane cene. — Cenj. občinstvu se toplo pripo- ročam za obisk. 1772

ZELO POCENI
se oblečete pri
PRESKERJU, LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta št. 14. 6/T

Za glasbeno šolo »Sloga« ugle- šuje, popravlja in prenavlja

TVRDKA J. RAJDE.
Istotam se sprejemajo naročila! Delo točno in solidno! — Cene nizke! — Ljubljana, Pražsko- va ulica 19. — Telefon 31-39 33/T

DAME, POZOR!
Trajna ondulacija z novim pre- paratom od 60 do 90 Din. Salon Šmartinska cesta 22. 1770

TRAJNE KODRE
po Din 80.- napravi Paidasch. Brežice.

OGLAŠUJE
V malih oglasih v Slovenskem Narodu velja vsaka beseda 50 para, davek Din 2.- Naj- manjši znesek za mali oglas Din 5.-, davek Din 2.- Mali oglasi se plačujejo takoj; po pošti lahko v znakmar. — Za odgovore malih oglasov treba priložiti znakmo.

TRIBEUNA F. BATJEL, LJUBLJANA, KARLOVSKA CE- STA ŠT. 4. — Najnižje cene! Ceniki franko!

MAŠINE za vožnje v različnih gubah.
SPECIELNI ENTEL oblek, volan, šalov t. t. d.
AZURIRANJE, entel vizikov in cipk.
PREDTISKANJE, VEZENJE MONOGRAMOV, zaves perila.
Hitro, fino in poceni izvrši

Matek & Mikeš, Ljubljana
poles hotela Štruka

OGLAŠUJE
V malih oglasih v Slovenskem Narodu velja vsaka beseda 50 para, davek Din 2.- Naj- manjši znesek za mali oglas Din 5.-, davek Din 2.- Mali oglasi se plačujejo takoj; po pošti lahko v znakmar. — Za odgovore malih oglasov treba priložiti znakmo.

ZA VESE
vam najlepše napravi po izbiri blaga specialni oddelek za za- vese — **RUD. SEVER, Ljubljana, Marijin trg 2.** — Kdor ku- pi blago pri meni, mu jih iz- gotovim brezplačno! 36/T

PO 50 PARA ENTLANJE
izdelovalnica perila, vezenje za- vese, monogramov, azurja, gumbic itd. — »Juljana«, Ljubljana, Gosposvelska cesta št. 12 (poleg Slamiča). Vošnja- gotovim brezplačno! 25/T

MARIJANA GABER, roj. PERKO
Pogreb blage pokojnice bo v četrtek, dne 10. maja 1934 ob 4. uri popoldne iz hiše Zalosti, Predovičeva ulica št. 16 (Moste), na pokopališče k Sv. Križu.
Moste-Ljubljana, dne 9. maja 1934.
Zalujoči ostar